

ΜΑΝΤΕΙΟ ΤΡΟΦΩΝΙΟΥ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΛΕΙΒΑΔΙΑ

**Ημέρες Ειρήνης
και ημέρες Πολέμου. ***

Ήταν πολλές οι φορές που με ρώτησαν μιά πολύ απλή ερώτηση. Έχεις παιδιά; Σχεδόν σε όλες τις περιπτώσεις έδινα την ίδια απάντηση. Έχω ένα παιδί κι ένα κορίτσι. Όπως γίνεται ευνόητο η συνέχεια προκαλούσε εντυπώσεις διάφορες. Πολλοί ήσαν εκείνοι που άρχιζαν τον χλευασμό. Κατά κανόνα με την ίδια αντίδραση. Γιατί τα κορίτσια δεν είναι παιδιά; Τότε ήταν που ξεκίναγα τις «εξυπνάδες». Και μάλιστα, όποτε η κατάσταση το επέτρεπε, απαντούσα τραγουδιστά. *“ Πήγα στα μέρη που σε είχα πρωτοδεί, μικρό κορίτσι ήσουν κι ήμουνα παιδί. Αμ το άλλο; “.....πάνω στον Άη Ληά, χορεύουν τα κορίτσια μαζί με τα παιδιά.”* Αν η απαξίωση συνεχιζόταν έρριχνα περισσότερη «εξυπνάδα». Κάθε χρόνο ο ΣΕΓΑΣ, διοργανώνει πρωτάθλημα Παίδων και Κορασίδων!!! Ένα βήμα πριν απο την ένταση παράστανα τον «σπουδαγμένο». Στο Λεξικό υπάρχουν ονόματα όπως *Ναυτόπαις, Βασιλόπαις, Αγινόπαις, κ.α.* *Ωστόσο το όνομα παρά το ότι φαίνεται ως ουσιαστικό, στην πραγματικότητα είναι επίθετο. Διγενές!! Γραμματολογικά υπάρχει: ο παίς, γεν. του παιδός, αλλά και η παίς, γεν. της παιδός!!!* Σε εξαιρετικές περιπτώσεις γινόμεουν περιπαιχτικός: *Φίλε μου, αν το κορίτσι, σημαίνει σε όλες τις περιπτώσεις και παιδί, τότε, σε προτρέπω σ’ έναν μελλοντα γαμπρό αντί να πείς: άντε και μ’ ένα καλό κορίτσι, να του ευχηθείς: άντε και μ’ ένα καλό παιδί.....*

Αν τώρα με ρωτήσει κάποιος τί σχέση μπορεί να υπάρχει στο λογύδριο, με την εξαγγελία: **ΤΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΡΩΝ ΤΗΣ ΛΕΙΒΑΔΙΑΣ**, θα απαντήσω ως εξής: Μακάρι να υπήρχε έστω και ο μισός βαθμός δυσκολίας, ώστε να αποσαφηνιστεί κάτι που είναι απόλυτα φανερό. Κάτι που δεν χρειάζεται, ούτε «εξυπνάδες» ούτε σπουδές και «σπουδαγμένους».

**Με τα όσα ακολουθούν ο αναγνώστης καλείται σε έξαρση θλίψης χαρούμενης!
Κάτι σαν τον πρόσχαρο Χάρο, της γνωστής κινηματογραφικής ατάκας.**

Κάποτε, πριν απο 1800 χρόνια περίπου, ήρθε στην τότε Λεβάδεια, ένας πολύ αξιόπιστος Περιηγητής. Επισκέφτηκε το μαντείο του Τροφώνιου, και μάλιστα μας κληροδότησε μια λεπτομερή περιγραφή της λειτουργίας του, πράγμα που δεν έκανε για κανένα άλλο Ελληνικό Ιερό. Μιά μικρή, αλλά καθοριστική φράση στο Κείμενο, που δείχνει με απλά λόγια τον χώρο στον οποίο λειτουργούσε το αρχαίο μαντείο, κυριολεκτικά *“βγάζει μάτι.”* **έστι δέ τό μαντείον υπέρ τό άλσος επί τού όρους.”** Πολλά παιδιά του Δημοτικού Σχολείου, ασφαλώς καταλαβαίνουν το νόημα. **Το μαντείο είναι πάνω σ’ ένα βουνό.** Γίνεται όμως ανυπέβλητη έννοια, όταν η εν λόγω φράση, πρόκειται να κατανοηθεί από μεγαλύτερους και πρό πάντων σπουδαγμένους. Ανάμεσά σ’ αυτούς περιλαμβάνονται φωστήρες καθηγητές της Μέσης Εκπαίδευσης, Πανεπιστημιακοί αλλά και Ακαδημαϊκοί!!!

*[Βεβαίως απο την αναφορά εξαιρούνται, περισσότερο λόγω κακοήθειας, παρά ευφούς βλακείας, μερικοί ερασιτέχνες «Ιστορικοί» της σύγχρονης Λειβαδιάς. Παράδειγμα και συνάμα **απόδειξη**, κάποιες απόψεις σε ανισόρροπης (μή ισοβαρούς, ισότιμης, ισάξιας) σύνθεσης Τρίλιζα, που ερμηνεύοντας τον Πausανία, όχι όπως πρέπει, αλλά όπως ο καθένας θέλει, προτείνουν την Κοϊτσανόραχη!!! ως το αρχαίο ιερό όρος όπου θα ήταν δυνατόν να λειτουργεί το αρχαίο μαντείο του Τροφώνιου. ανάγοντας μ' αυτόν τον τρόπο, μιά χαμηλή ράχη, σε όρος! Κι αφού η χαμηλή ράχη βρίσκεται στην αντίθετη πλευρά του ποταμού, απο αυτήν που προσδιορίζει ο αρχαίος αυτόπτης μάρτυρας Περιηγητής, μάλλον ο Πausανίας δεν ήξερε τί του γινόταν!!! Τόση εμβριθής επιστήμη πιά! Έλεος]*

Απόδειξη. Αν δεν ήταν έτσι, τότε σε όποιον σήμερα πληκτρολογούσε στο Ίντερνέτ ‘Μαντείο Τροφώνιου’ δεν θα παρουσιαζόταν η περιοχή της Κρύας. (ποτέ Έρκυνας) και με άμεση υπόδειξη του αναζητούμενου, εκείνα τα λαξευμένα στον φυσικό βράχο αρχαιολογικά κατάλοιπα. Η επίσημη και ευρύτατη άποψη, είναι οτι εκεί βρίσκεται το μαντείο του Τροφώνιου. Σε τοπικό μάλιστα κακάρισμα, Δημοτική εφημερίδα, λίγο πριν το 2000, καταφερόμενη εναντίον του υπογράφοντος, διευκρίνιζε τότε επί λέξει: **“Το Μαντείο του Τροφώνιου, είναι στην Κρύα. Εκεί που ψήνει ο Δήμαρχος τ’ αρνιά!!!”** Αυτή η μικρή Ιστορία, μεταλλάσσόμενη, ασφαλώς περιποιεί θλίψη, ποικιλμένη με γελαστική χροιά, ή το αντίθετο. Ωστόσο τέτοια ‘ενδημικά’ φαινόμενα ως αυτοαναιρούμενα στερούνται όποιων δή ποτε συνεπειών. Αντιθέτως άκρως βλαπτικά γίνονται Κείμενα επώνυμων «επιστημόνων». Ας γνωρίσουμε ένα απο αυτά.

“Λοιπόν η λαϊκή φαντασία, και η λαϊκή παράδοση τοποθετεί το Τροφώνιο, όχι εντελώς παράλογα, (!) στον χώρο της Κρύας. Απέναντι δηλ. από το τουριστικό περίπτερο, όπως ξέρετε. Υπάρχουν σημάδια αρχαιότητας, είναι ένας χώρος πανέμορφος, όπου και Νύμφες εκεί πέρα μπορεί να υπήρχαν, και σεβασμός (!) στον Τροφώνιο. Και κάποια απο αυτά τα πράγματα είναι μεταγενέστερα σκαλίσματα τάφων (!) με κάποιες Επιγραφές, οι οποίες είναι μισές, ή ό,τιδήποτε εν πάσει περιπτώσει έχουν κάποιο όνομα, κάποιο αφιέρωμα. (!) Ξέρετε οι αρχαίοι, όπως και πάρα πολλοί λαοί σήμερα που βρίσκονται σ’ αυτήν την κατάσταση, έβλεπαν παντού θεούς.(!) Οι ίδιοι οι Μυκηναίοι είχαν χιλιάδες θεούς (!) όπως αποδεικνύεται (!) και οι αρχαίοι άλλωστε. Οι δώδεκα δεν ήσαν μόνοι.” (!)

Θα νόμιζε κανείς ότι πρόκειται για ασυνάρτητη Έκθεση ανώδυνων εντυπώσεων κάποιου μικρού μαθητή Δημοτικού Σχολείου, απο σχολική εκδρομή στην Λειβαδιά. Καλώ λοιπόν τον όποιονδήποτε συνδαιτημόνα σε ξέσπασμα οδυνηρής χαράς, να συνεορτάσει μαζί μου, με την γνωστοποίηση ότι το απόσπασμα είναι μαγνητοφωνημένος λόγος του αρχαιολόγου!!! Εφόρου – Προϊσταμένου της Θ Έφορείας Αρχαιοτήτων. Βοιωτίας !!!, στο Δημοτικό Ραδιόφωνο της Λειβαδιάς!!!

Μάλιστα, ο εμβριθούς γνώσεως αυτός ιδιοκτήτης των Βοιωτικών αρχαιοτήτων, κλείνει την προηγούμενη παράγραφο, με την εξής «καλοπροαίρετη» πρόταση:

Λοιπόν υπάρχει και πιά ψηλά (;) σε σχέση με τον περίφημο ναό του Διός Βασιλέως, η άποψη μέχρις αποδείξεως του εναντίου, δεν μας ενοχλεί (!!!) να λέμε ότι υπάρχει μία περίπτωση να είναι εκεί σε αυτόν τον χώρο που ταυτίστηκε, μία δυνατότητα για το Τροφώνιο !!!

Αλλά πριν γνωστοποιηθούν τα Έργα και οι Ημέρες του εν λόγω «επιστήμονος», και των κακουρηματικού χαρακτήρος καταστροφών, που ως Προϊστάμενος της Θ' Εφορείας Αρχαιοτήτων Βοιωτίας, έχει προξενήσει στην Λειβαδιά, ας γνωρίσουμε τί ακριβώς πληροφορείται ο σύγχρονος ερευνητής, που θα είχε την ατυχία να πληκτρολογήσει αυτή τη στιγμή, στο Διαδίκτυο: **“Μαντείο Τροφώνιου.”**

**Σε περίοδο Πολέμου πάντα
υπάρχουν και παράπλευρες απώλειες.
Ο ‘Βοιωτικός Κόσμος’ είναι μία απ’ αυτές.**

Το συνεχόμενο απόσπασμα, βρίσκεται στον ΒΟΙΩΤΙΚΟ ΚΟΣΜΟ
Χαμογελάστε παρακαλώ.

Τροφώνιο Μαντείο

Το αρχαίο **Τροφώνιο Μαντείο** ή **Τροφώνιο Άντρο**, στη Λιβαδειά, βρίσκεται στους πρόποδες του λόφου με το μεσαιωνικό κάστρο όπου βρίσκονται τα ερείπια για τα οποία πιστεύεται ότι αποτελούν, ό,τι απέμεινε από το Τροφώνιο, στο ιερό άλσος της αριστερής όχθης του ποταμού, προς τον προφήτη Ηλία.

Η αληθινή μαντική σπηλιά του Τροφώνιου, δεν έχει ακόμη ανακαλυφθεί, παρόλο που οι ιερές πηγές αποτελούν τουριστικό αξιοθέατο και τα ερείπια ενός ναού στέκουν λίγο πιο πέρα. (Βοιωτικός Κόσμος.)

Αμηχανία πιάνει τον αναγνώστη, αλλά πρό πάντων τον γνώστη της περιοχής.

Το αρχαίο **Τροφώνιο Μαντείο** ή **Τροφώνιο Άντρο**, στη Λιβαδειά, βρίσκεται στους πρόποδες του λόφου με το μεσαιωνικό κάστρο, όπου βρίσκονται τα ερείπια για τα οποία πιστεύεται ότι αποτελούν, ό,τι απέμεινε από το Τροφώνιο, στο ιερό άλσος της αριστερής όχθης του ποταμού, προς τον προφήτη Ηλία.

Να λοιπόν που μαθαίνουμε ότι το μαντείο βρίσκεται στους πρόποδες του λόφου με το μεσαιωνικό κάστρο, (Κρύα) προς τον προφήτη Ηλία. (!!!)

Δηλαδή η Κρύα και ο λόφος Προφήτης Ηλίας, έχουν όμορη γεωγραφική γειτνίαση. Είναι μιά ίδια γειτονιά. Αλλ' εάν εδώ η «παραδρομή» συγχωρεθεί, τί να πεί κάποιος για την συνέχεια: Η αληθινή μαντική σπηλιά του Τροφώνιου, δεν έχει ακόμη ανακαλυφθεί, παρόλο που οι ιερές πηγές αποτελούν τουριστικό αξιοθέατο και τα ερείπια ενός ναού στέκουν λίγο πιο πέρα.

Άκουσον! Άκουσον! Η μαντική σπηλιά δεν έχει ακόμα ανακαλυφθεί, παρά το ότι οι ιερές πηγές αποτελούν τουριστικό αξιοθέατο!!!

και τα ερείπια ενός ναού στέκουν λίγο πιο πέρα.

Άραγε, πόσο λίγο πιά πέρα; Και τίνος ναού τα ερείπια;

Τί σοῖ βλαμμένοι γράφουν τέτοιες προσβολές, και τί είδους δάσκαλοι τους έμαθαν τέτοια γράμματα; Τέτοια δημοσιεύματα, ασφαλώς υπονομεύουν την Τιμή, την Ιστορία, το Μέλλον, αλλά και την Ανάπτυξη της Πόλης.

Έχει μεγάλη σημασία, η γνωριμία, εκείνων που υποστηρίζουν τέτοιου είδους όχι απλώς προκλητικά νοημοσύνης, αλλά φθοροποιά νοημοσύνης κείμενα.

Ευτυχώς κάτι τέτοια κρούσματα, την τελευταία στιγμή με αποτρέπουν απο το να υπογράψω **Υπεύθυνη Δήλωση ότι: το Μαντείο του Τροφώνιου, είναι στις «ιερές πηγές»**. Και δυστυχώς για τον ανώνυμο φωστήρα Συντάκτη του άρθρου, οι ιερές πηγές της Λήθης – Μνημοσύνης, δεν είναι οι πηγές της Έρκυνας. Εκείνες βρίσκονται πολύ μακρύτερα απο την Κρύα. Η **Απόδειξη** βρίσκεται με λεπτομέρεια στο Κείμενο του Περιηγητή. Σε περίπτωση που δεν έγινε αντιληπτό, κι επειδή η λεπτομέρεια είναι σημαντική, αφού δικαιολογεί απόλυτα το γιατί οι πηγές της Έρκυνας, δεν είναι οι πηγές της Λήθης – Μνημοσύνης, όπως εσφαλμένα πιστεύεται, η **απόδειξη** βρίσκεται στο κείμενο του Πausανία. Αρκεί βέβαια το Κείμενο να διαβαστεί με προσοχή.

Έχω ήδη επισημάνει στους ιθύνοντες, την προσβολή της αξιοπιστίας που επιφέρει στην Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Λεβαδείας το εν λόγω απόσπασμα.

Κι όμως διαιωνίζεται Αυτά, και κάποια άλλα «διηγήματα», από ερασιτέχνες «Ιστορικούς», συμπολίτες συγγραφείς, απολήγουν εξωφρενικά. Ωρες είναι να πιστέψουμε ότι, **Λεβάδεια**, σημαίνει: **ο λέβης του Άδη!** ότι ο πετρόλοφος όπου το μεσαιωνικό Κάστρο, είναι κούφιος, και γεμάτος με τους θησαυρούς του Τροφώνιου! Ότι ο επισκέπτης του αδύτου έμπαινε στην τρύπα που βρίσκεται στην κορυφή του πετρόλοφου, στο δάπεδο της Αγίας Σοφίας, και αφού πέρανε στην Αγία Βαρβάρα, εν συνεχεία μέσα απο τους κρυφούς διαδρόμους, έφτανε στο ποτάμι, όπου τον ρούφαγε μιά μυστηριώδης δίνη!!! Αλλ' εάν πράγματι συνέβαινε κάτι τέτοιο, τότε μάλλον θα πρέπει να ζητηθεί η βοήθεια του Ιντιάνα Τζόουνς, και όχι να ξοδεύονται λεφτά σε μάταιες έρευνες.

Διαφωνώ με τον Αϊνστάϊν. Η βλακεία έχει όρια. Απλώς μερικοί τα ξεπερνούν.

*

Δικαιολογητικά λόγου υβριστικού

Επειδή είναι πολύ πιθανόν ο χλευαστικός και υβριστικός λόγος να τύχει μόνον αρνητικής αποδοχής, οφείλω να προσκομίσω τα εξής απαραίτητα δικαιολογητικά στοιχεία. Ο Ομηρικός Ύμνος Απόλλωνος (8^{ος} π.Χ. αι.) αναφερόμενος στην περιπλάνηση του Απόλλωνα, περιγράφει τους κάτοικους της σημερινής Λειβαδιάς ως εξής:

***Ίξεσ δ' ές Φλεγύων άνδρων πόλιν ύβριστάων,
οἱ Διὸς οὐκ άλέγοντες επί χθονι ναιετάασκον
έν καλή βήσση Κηφισίδος έγγύθι λίμνης. (Ομ. Υμν. Απόλ.278-280)***

*“και έφτασες στην πόλη των Φλεγύων αναιδών (υβριστών) ανθρώπων,
που αδιαφορώντας για τον Δία μένανε πάνω στη γή
κοντά στην Κηφισίδα λίμνη στο όμορφο φαράγγι.”*

Μετ. Π' δίτσας - Λαδιά

Εκείνο λοιπόν που δεσπόζει στο απόσπασμα είναι η κατηγοριοποίηση των ανδρών που κατοικούν στην **καλή χαράδρα** κοντά στην Κηφισίδα λίμνη, (Κωπαΐδα) στην σημερινή Λειβαδιά, ότι είναι υβριστές. Η συνέχεια γίνεται πλέον επώδυνη. Έρχεται απο τον Σχολιαστή του Ομήρου. Μάλιστα ονομάζεται και Ευστάθιος!

ΠερὶΦλεγυῶν εἴρηται μὲν τι καὶ ἐν

τῇ Βοιωτίᾳ..... μάχιμοι ἐτύγχανον καὶ δραστήριοι.

Ὅμοίως δὲ καὶ οἱ Φλεγυῖαι....ἀσεβεῖς ἄνδρες καὶ ληστρικοί, οἳ καὶ τὸν ἐν Πυθοῖ ναὸν ἐπόρθησαν.....

οὕτω δὲ ἦσαν βίαιοι καὶ ὕβρισταί, ὥστε καὶ τὸ ὕβριζεν, φασί, δι' αὐτοὺς παρὰ Φωκεῶσι φλεγυῶν λέγεσθαι.

Eustathius Phil. Com.Homeri II vol 3, 474, 20

Για όσους πιθανόν δεν εννόησαν, οι αρχαίοι κάτοικοι της ‘καλής χαράδρας,’ τουλάχιστον μιάς εποχής, ήσαν τόσο **υβριστές, ληστρικοί και ασεβεῖς**, ώστε συνειρμικά, τό όνομα τους και μόνον να σημαίνει αυτόματα, όλα τα χαριτωμένα αυτά κοσμητικά επίθετα. Υποθέτω λοιπόν ότι ως γέννημα – θρέμμα της **καλής βήσσης**, πως σκέπτομαι και πράττω, με το ακριβές κληρονομικό D.N.A.

Δεν γίνεται να είμαι επιλήσμων των πατρών παρακαταθηκών.....

Ίδια σ’ εκείνους που αποδεδειγμένα επιβουλεύονται την Πόλη μου.

Έχω λοιπόν απόλυτο δικαίωμα να είμαι και μάχιμος, και υβριστής, και χλευαστής. Άλλωστε τα Κείμενα των επώνυμων καθηγητών που σχολιάζω, αδυνατώ να τα εκτιμήσω ως σοβαρά.....

Αν μάλιστα θάπρεπε να χρησιμοποιηθεί **δείγμα ορισμού επιστημονικής ασχετοσύνης**, τότε προτείνεται ένα πρόσφορο Κείμενο που γράφτηκε απο έναν περισπούδαστο Καναδό καθηγητή, τον κ. Pierre Bonasher, διευθυντή των Ελληνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Μόντρεαλ Καναδά. Διεκδικεί τον ευστοχότερο κλαυσιγέλωτα σχολιασμό. Ας θαυμάσουμε τα εξειδικευμένα εχέγγυα, με τα οποία ο αλλοδαπός Πανεπιστημιακός, κομίζει γλαύκα σχετικά με το μαντείο του Τροφωνίου: Ο εκ Καναδά φωστήρας λοιπόν ισχυρίζεται επι λέξει:

“Λόγω έλλειψης ανασκαφών (!!!) ο χώρος του μαντείου του Τροφωνίου, είναι ελάχιστα γνωστός.” “και η Λιβαδειά δεν μπορεί να υπερηφανεύεται για κάποιον τάφο του Τροφώνιου, στοιχείο ουσιώδες της λατρείας των ηρώων.”(!!!)

(Αν εδώ συμπληρώσω: και μετά ξύπνησες ! πόση αξιοπρέπεια θα απολέσω;)

Τέτιοι ισχυρισμοί αν καταχωρηθούν ως σοβαροί, εκείνο που τελικά φέρνουν είναι μάλλον κλάμματα. Αντίθετος λόγος με Απόδειξη.

Η Υπηρεσία Αρχαιοτήτων, αλλά και η Αρχαιολογική Εταιρεία, έχουν διενεργήσει ανασκαφές, για την αποκάλυψη του μνημείου σε συγκεκριμένες ημερομηνίες, δημοσιευμένες στην επίσημη πηγή του Υπ. Πολιτισμού, κάτι που ο κατ' ευφημισμόν «καθηγητής», θα όφειλε να γνωρίζει.

Απόδειξη: *Εν Λεβαδεία εγένοντο κατ' εντολήν της (Αρχαιολογικής) Εταιρείας ανασκαφαί προς ανεύρεσιν του μαντείου του Τροφωνίου, αλλά δεν επέτυχον του ζητουμένου. Ηρευνήθη όλος σχεδόν ο χώρος, παρά τους πρόποδας του βράχου, του φέροντος λαξευτάς κόγχας, πλησίον των πηγών της Ερκύνης, αποκαλυφθέντος λαξεύματος τινός αμέσως αριστερά υπό τον λαξευτόν αυτόθι θάλαμον, έχοντος σχέσιν προς διοχέτευσιν υδάτων εις τον περαιτέρω Και υπό την αψιδωτήν «τουρκικήν» γέφυραν ορατόν ομοίως λαξευτόν οχετόν. Τα χώματα ήσαν πάντα μεσαιωνικά χυθέντα υπεράνωθεν του βράχου, εκ του «Καταλανικού» κάστρου.*

Προσέτι δε ηνοιχθησαν δύο ορύγματα εντός του κάστρου, μέχρι του φυσικού βράχου, αποκαλύψαντα έν δωμάτιον λαξευτόν μετά συμπληρωμάτων κτιστών δια πλίνθων οπτών και ασβέστου. Όμοια δωμάτια λαξευτά ως και κλίμακες εν των βράχω διακρίνονται πολλαχού εν των κάστρω.Επειδή δε πλήν μεσαιωνικών δια στυλπνού γανώματος επενδεδυμένων θραυσμάτων αγγείων ουδέν αρχαιότερον λείψανον εύρομεν, συμπεραίνομεν ότι πρό του Μεσαίωνος το Κάστρον ήτο βράχος άγριος και ακατοίκητος.

Εξω προς Δ. Πλησίον του Κάστρου, εν τη θέσει Λάκκα ετέρα ανασκαφή απέδωκε μόνον λείψανα πολλά τουρκικής οικίας.Εις απόστασιν 100 μέτρων περίπου προς Β. της Λάκκας απεκαλύφθη αρχαίον λατομείον, εν τοις χώμασιν του οποίου πλην αρχαίου εφθαρμένου χαλκού νομίσματος καί τινων τουρκικών παράδων, ευρέθη βυζαντινόν τεμάχιον πλακάδες ελεφαντίνου οστού εκ σκεύους, εικονίζον προστύπως ανάγλυφον άγγελον αναβλέποντα και κρατούντα είλημα ανεπτυγμένον. Ουδέν αρχαίον λείψανον άλλον ευρέθη, και δή και ουδέν θραύσμα αγγείου. Επειδή ο μεταξύ των δύο τούτων σκαφών χώρος είναι κοίλος και κατωφερής προς Α., εσκάψαμεν και ανατολικώτερον – προς Β.πάλιν του Κάστρου – παρά την Αγίαν Άνναν εν τη ελπίδι ότι, αν όπουδήποτε του κοίλου χώρου υψηλότερον υπήρχε τί ποτε αρχαίον κτίσμα, θα ηυρίσκομεν λείψανόν τι κατηγμένον ενταύθα, αλλά μόνον τουρκικών χρόνων οικίας εύρομεν μετ' εργαλείων και σκευών οικιακών μεταλλίνων εγκαταλειφθέντων έν τινι καταστροφή, ίσως δε κατά την Επανάστασιν του 1821. Ούτω κατελήξαμεν εις την γνώμην, ότι ούτε εν των Κάστρω, ούτε εν τω κοίλω πως χώρω προς Β. αυτού μέχρι της βραχώδους κορυφογραμμής της Αγ. Άννης, ήτο ποτέ αρχαίον τι κτίσμα θαμιζόμενον και λατρευόμενον.

Εστράφημεν βορειότερον προς τας κατά τάν αριστεράν όχθην της Ερκύνης δύο συνοικίας της νύν πόλεως (Αγίου Νικολάου και Αγίου Γεωργίου) αίτινες κατάχουσιν ως νομίζω το αρχαίον άλσος του Πανσανίου. Ενταύθα εν τη συνοικία Κάδη, και απο της πλατείας Ταμπάχανα, μέχρι της Ερκύνης είναι μακατεσπαρμένοι σπόνδυλοι δωρικού ενός και του αυτού αρχαίου κτιρίου, ουδαμού δε αλλαχού της πόλεως ευρίσκονται όμοια λείψανα. Μή δυνηθείς να μάνθ ω υπό των κατοίκων, αν που συν ηγηθήσαν κατά χώραν κείμενα ερείπια κτιρίου, εις ό να δύναμαι ν' αποδώσω τους κίονας, και όπερ υπολαμβάνω υπό του Πανσανίου μνημονευομένων ως εν τω άλσει κειμένων, ίνα εύρω την οδόν ήν ο περιηγητής εβάδισεν ανερχόμενος εις το επί του όρους μαντείου, εξετέλεσα δύο ανα σκαφάς παρά δύο σπονδύλους κειμένους εις το ύψιστον εν σχέσει

*προς τους λοιπούς σημείον. Η μία σκαφή εγένετο εις το δυτικόν άκρον της πλατείας παρά την οικίαν του Αριστοφάνους Βεζύρη, η δ' άλλη εν τω κήπω της χήρας Ευθυμίου. Ουδετέρα έδειξεν τι. Εν τω υπογείω της οικίας Ευθυμίου φαίνονται θεμέλιοι τινες πάροι, αλλ' η οικία είναι ετοιμόρροπος και δεν μοι επιτρέπη να σκάψω.
(Πρακτικά Αρχαιολογικής Εταιρείας 1912, σελ.88-90.)*

Επίσης μιά δεύτερη Απόδειξη είναι η ανασκαφή (που απεκάλυψε και το μαντείο) η οποία πραγματοποιήθηκε μόλις στα 1968. Σχετικά: ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ ΑΘΗΝΩΝ 1969 τ.2, 228-233.

Το Κείμενο βρίσκεται την Ιστοσελίδα:

Ο ΝΑΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΣ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΣΤΗΝ ΛΕΙΒΑΔΙΑ

Παράλληλα, σε τουλάχιστον έξη (6) αρχαία Κείμενα, το μαντείο του Τροφώνιου ονομάζεται Τάφος, και μνήμα του Ήρωος. Άλλωστε σε όλα τα αρχαιοελληνικά μαντεία υπήρχε Τάφος. Ο τάφος είναι απαραίτητο Πρότυπο χρηστικό Στοιχείο. Απλουστάτα, χωρίς τάφο είναι αδύνατον να παραχθεί χρησμός.

Όλοι οι χρησμοί είναι προϊόντα τάφου. Η Πυθία μεταφέρει την φωνή, καθήμενη μέσα σε ασφαλή τρίποδα, πάνω ακριβώς απο το σημείο όπου έχει ταφεί ο Διόνυσος. Εκεί που βρίσκονται θαμμένα τα οστά, του με την ζωομορφική υπόσταση, τοτεμικού Διόνυσου.

Ωστόσο η έλλειψη μιάς τόσο εξειδικευμένης γνώσης, σε σύγκριση, είναι δυνατόν να συγχωρεθεί στον κ. Πέτρο Bonasher. Ανεπίτρεπτος όμως είναι ο συνολικός λόγος του Γαλλοκαναδού. Σ' αυτόν τον λόγο δεν παρατηρείται μόνον μιά εμφανής αδυναμία κατανόησης απλών αρχαιοελληνικών Κειμένων, όσο κυρίως η εξέχουσα ανάρμοστη αυθαιρεσία. Ακολουθεί μιά παράθεση κάποιων απόψεών του, οι οποίες τουλάχιστον αντέχουν σε ένα είδος σχολίων, και κριτικής.

Το ιερό του Τροφώνιου, τοποθετημένο στην έξοδο ενός επιβλητικού φαραγγιού, κατελάμβανε τρία επίπεδα. (Τρία επίπεδα. Προσοχή. Όχι δύο ή τέσσερα. Σπεύδει αμέσως να τα περιγράψει λες και είναι γραπτή μαρτυρία και όχι μια αυθαίρετη προσωπική υπόθεση, όπως άλλωστε και η «τοποθέτηση του ιερού του Τροφώνιου, στην έξοδο ενός επιβλητικού φαραγγιού» και όχι πάνω σε κάποιο βουνό, όπως διασώζει το αρχαίο Κείμενο.) Το κάτω μέρος κατά μήκος της Έρκυνας, ένωσε το ιερό δάσος με τα βασικά δημόσια οικοδομήματα, όπως οι ναοί της Έρκυνας, της Δήμητρας και του ίδιου του Τροφώνιου.

(Εδώ ο Πετράκης, έπρεπε να έχει ως γνώμονα την φράση του αυτόπτη Περιηγητή: **διείργει, διαχωρίζει το άλσος από την Πόλη, ο ποταμός η Έρκυνα.** Μ' αυτό το προηγούμενο, τα δημόσια οικοδομήματα που σε αντιδιαστολή με τα ιερά, ονομάζονται Κοσμικά, δεν υπάρχει περίπτωση να έχουν γειτονία συνάφεια, και οποιαδήποτε σχέση, ακριβώς γιατί μεταξύ τους παρεμβάλλεται ο ποταμός.

Οι αρχαίοι Λειβαδίτες δεν πέρασαν ποτέ “πέρα απ’ το ποτάμι.” Η ίδια εικόνα διατηρήθηκε μέχρι τα μέσα του 19^{ου} αιώνα, όπως μαρτυρούν οι ζωγραφικοί κυρίως πίνακες, και οι γκραβούρες των προεπανασταστικών χρόνων, και βεβαίως η πολεοδομική ανάπτυξη. Αν όμως με τον χαρακτηρισμό **δημόσια οικοδομήματα**, εννοεί τους τρεις ναούς, τότε βεβαιότατα “του πρέπει η Αντίκυρα.”*

(* Στην Αντίκυρα ευδοκίμουσε και ακόμη διασώζεται, **ο ελλέβορος ο γελαστικός**, λεγόμενος. Το φυτό μετά από μία σχετική επεξεργασία, δινόταν **“είς τούς νοσούντας τās φρένας,”** στους φρενοβλαβείς. Στην Αντίκυρα, όπου πολλοί μετέβαιναν **νοσηλείας ένεκα**, είχε αναπτυχθεί αληθινή Βιοτεχνία, κατεργασίας ελλέβορου. Έτσι γεννήθηκε η περιπαιχτική παροιμία: **“Αντικύρας σέ δει”** «σου πρέπει η Αντίκυρα».)

Το άνω μέρος, στο σημερινό όρος Προφήτης Ηλίας, περιείχε βασικά το μεγάλο ναό του βασιλέα Δία (ωστόσο υπάρχει διακριτή διαφορά στο Ουσιαστικό, το Επίθετο, και το Κατηγορημα. Άλλο Δίας Βασιλεύς, και άλλο Βασιλεύς Δίας.) **και ένα ιερό όπου ο Κρόνος διαθέτει το μόνο γνωστό άγαλμά του στην Ελλάδα. Το ίδιο το μαντείο, μία απλή πέτρινη κυκλική βάση που οδηγούσε σε ένα υπόγειο διαμέρισμα, βρισκόταν κάπου μεταξύ του άνω επιπέδου και του κάτω.**

Πετράκη μας κούφανες! Η περιγραφή του Περιηγητή, είναι σαφής: **“έστι δε τό μαντεϊόν υπέρ το άλσος επί του όρους,” επί του όρους πετράκη**, και όχι κάπου ενδιάμεσα, επειδή έτσι θέλεις εσύ, και κάποιοι παραχαράκτες - πλαστογράφοι, με επιδίωξη να θάψετε ένα μοναδικό μνημείο.

Το επιφανέστερο **εν ενεργεία Καταβάσιο** της Χώρας. Δεν μας εξηγείς την οδηγία του Περιηγητή που περιγράφει ότι: **σ’ εκείνους που ανεβαίνουν στο μαντείο, και από κεί προχωρήσουν στο μπροστινό μέρος του όρους, συναντούν τον ναό του Διός Βασιλέως.** Δεν μας εξηγείς μήπως εδώ χρειαζόταν κάποιο είδος πρόσβασης στο μαντείο, το οποίο κατά την άποψή σου, **βρισκόταν κάπου μεταξύ του άνω επιπέδου και του κάτω.** μέσω κάποιας τεχνικής, όπως εκείνης που εφαρμόζεται σήμερα στην διώρυγα του Παναμά. Πόσο σοβαρός είσαι; Πόσο επιστήμονας είσαι;

Ανθισμένο χαμομήλι η περιοχή , κι εσύ τσαλαπατάς αρβύλες φορώντας βάρβαρες.

Ωστόσο, όλες οι απόπειρες εντοπισμού του έχουν αποτύχει μέχρι σήμερα.

(Αυτό ξαναπέστο. αυτήν τη φράση άλλωστε, την έχετε κάνει Σημεία. τί γίνεται όμως με την τελική αυτοκτονική παραδοχή σας, που πρεσβεύει ότι πράγματι το μαντείο που περιγράφει ο Πausanias, βρίσκεται στην κορυφή του όρους “Προφήτης Ηλίας” και δίπλα από τον ναό του Διός Βασιλέως!!! Ερμηνεύετε την εκεί ύπαρξή του, ότι είναι μία “δεύτερη κατασκευή” που έγινε με την ευκαιρία της ίδρυσης του μεγάλου ναού του Διός στα τέλη του 3^{ου} π.Χ. αιω. Ότι αρχικά υπήρχε σ’ ένα αόριστο Κέντρο, και μεταφέρθηκε στον λόφο!!)

όρσε σολντάτοι, πούλεγε κι ο Λογοθέτης στην “BABYΛΩΝΙΑ.”

Στην συνέχεια ο κ. Bonasher, μέσα σε φιλοσοφικό παραλήρημα επιδίδεται σε ένα είδος ευρύτερης ψυχογραφίας του Τροφώνιου, η οποία καλύπτει περίοδο, από την

εμφάνισή του μέχρι την διαπίστωση ότι: “ δεν είναι αντιληπτός ούτε ως παραδοσιακός μάντης, όπως ο Αμφιάραος, ή ο Μελάμπους, και κανένας θρύλος δεν του αποδίδει μαντική κλίση όσο ζούσε.”

Μιά σφαλής δόση αρχαιογνωσίας όμως, θα δικαιολογούσε την μαντική ικανότητα του ως πατρικά κληροδοτημένα αυτόματα απο τον πατέρα του Απόλλωνα. Ακριβώς όπως η ιδιότητα του αρχιτέκτονα, που κι αυτήν απο τον πατέρα του κληρονόμησε. (Μην ξεχνάς τον Βωμό της Κύνθου.....) Το ερώτημα όμως είναι, πώς συμβαίνει να διασώζονται χρησμοί του Τροφώνιου; Παράλληλα αναμφισβήτητη μαντική ικανότητα, επιμαρτυρείται ότι μεταδιδόταν αυτόματα, στον επισκέπτη του αδύτου, αφού ανεβαίνοντας από τον Άδη, ως υποφήτης και αυτάγγελος (Μάξιμος Τύριος 8,2,1) αποκτούσε ο ίδιος το χάρισμα και την ικανότητα του Προφήτη. **απόδειξη: ἐν Τροφωνίου λόγος θεοφρονεῖν τοὺς ὑπελθόντας].» Heliodorus Aethiopika 2,11,5**

Κάποιο άλλο σημείο των απόψεων Bonasher, έχει ως εξής: **Η λιβαδειώτικη μαντεία περιγράφεται απο τον Πausανία σε μία υπέροχη σελίδα του.** Κι πάνω που πάζ να πεις ένα μπράβο Πέτρο, έστω κι αν δεν πρόσεξες ότι ο Πausανίας ήδη ονομάζει το μαντείο, τάφο και μνήμα, ο Καναδός το χαβά του: **Ωστόσο η συνήθης κοινή γνώμη, θέλει το τελετουργικό να έχει υποστεί σημαντικές τροποποιήσεις, ιδιαίτερα κατά την ελληνιστική εποχή, για να καταλήξει στην κατάσταση που παρουσιάζει ο Πλούταρχος, και οι συγγραφείς της ρωμαϊκής και αργότερα της βυζαντινής εποχής.** Αυτή ακριβώς η εκτίμηση, θα ήταν κακοήθης διαστρέβλωση της Ιστορίας, αν δεν διεκδικούσε εύσημα, και Όσκαρ βλακειάς. Ποιές ακριβώς είναι οι αποδείξεις σας, ότι άλλο ήταν το Τυπικό του Ιερού την εποχή του Αριστοφάνη, και που ακριβώς διαγνώσατε ότι αυτό τροποποιήθηκε κατά την Ελληνιστική, Ελληνορωμαϊκή, και Βυζαντινή περίοδο; Τέτοια Κείμενα ελλείπουν.... Ή μάλλον υπάρχουν στις φρένες, ως γεννήματα φαντασίας, υμών των κατά τον Πίνδαρο **“ἐπάμερον”** πανεπιστημιακώς σπουδαγμένων. Είχα την άποψη ότι οι Πανεπιστημιακοί ερμηνεύουν τα αρχαία Κείμενα, και όχι ότι ασελγούν πάνω σ’ αυτά.

Παράλληλα εδώ γίνεται χρήση του νοηματικού όρου **“συνήθης κοινή γνώμη,”** αλλά χωρίς να προσδιορίζεται ποιά ακριβώς είναι αυτή η σαφώς αυθαίρετη **συνήθης γνώμη,** που πρώτιστα έχει και τον χαρακτήρα της **“κοινής.”**

(η έτσι αποκαλούμενη **κοινή,** ταυτίζεται με κάποια **κοινή,** εκδιδόμενη επί χρήμασι. Εσύ Πέτρο επέλεξες την εγωϊστική αντιδιαστολή)

Βεβαιως εδώ σκοπός δεν είναι ένας ενδελεχής σχολιασμός των προτεινόμενων απο τον Διευθυντή Ελληνικών σπουδών του Πανεπιστημίου Μόντρεαλ, λίγα όμως απ’ όσα ακολουθούν έχουν την αξία τους. Κάπου εκτιμά ότι: **το τελετουργικό με κεντρικό άξονα το φόβο, αναμφίβολα είναι καλύτερα γνωστό, από όλα τα ελληνικά τελετουργικά.** Ωστόσο καμιά μαρτυρία δεν υπογραμμίζει **χρήση φόβου.**

Τελετουργικό φόβου, σ’ ένα χρηστήριο όπου **τα πάντα είναι πλήρη θεού και θειότητας,** μάλλον γίνεται ανακόλουθο. Απεναντίας μάλιστα, στην περιγραφή του Πλούταρχου, ο Τίμαρχος μετά την Κατάβαση, **“πρωί μάλα φαιδρός ανήλθε.... ”**

Ακόμη και το προφανές, δεν αναφέρει κανενός είδους φόβο. Το *σκυθρωπόν και αγέλαστον* που γέννησε την περίφημη παροιμία, (*εξ Τροφονίου μεμάντευται*, που λεγόταν *επί σκυθροπαζόντων και αγελάστων*) είναι αποτέλεσμα, ευτυχώς σπάνιο, και οφείλεται αποκλειστικά σε «κατάλοιπο» των σωματικών απορρυθμίσεων κατά την οδυνηρή Κατάβαση. (Ωστόσο εάν ο αξιότιμος κ. Καθηγητής, αλλά και οι συν αυτό συντασσόμενοι, καταννούσαν την **έννοια της θεραπείας του ξόανου**, θα καταλάβαιναν, ότι σε μιάν ατμόσφαιρα κι ένα κλίμα ερωτισμού, δεν μπορεί να γίνεται λόγος φόβου.

Εξαντλούν μιά φαντασία στο να βλέπουν ιερείς να τραβούν απο τα πόδια τον επισκέπτη του αδύτου, για να περάσει απο μιά τρύπα, που όμως βρίσκεται μόνον στο άδειο κεφάλι τους, και δεν ανοίγουν ένα αρχαιοελληνικό λεξικό να γνωρίσουν τί ακριβώς σημαίνει **Θεραπεία**. Φωστήρες γαρ εξ Εσπερίας.)

Επίσης, ερμηνεύοντας κατά γράμμα τον Πausανία, τουλάχιστον μέχρις ένα ορισμένο σημείο: *κατέβαινε σε μια τρύπα, χωρίς να βλέπει το βάθος, που η φήμη την ήθελε γεμάτη φίδια. Εκεί ξαπλωμένος στο χώμα, και ενώ κρατούσε στο κάθε χέρι ένα γλυκό απο μέλι, έβαζε τα πόδια σ' ένα στενό άνοιγμα περιμένοντας «να παρασυρθεί όπως κάποιος από τη δίνη ενός δυνατού ποταμού».* **Η διατύπωση αυτή του Πausανία, βύθισε σε αμηχανία τους σύγχρονους μελετητές.**

(ρε Πετράν μέχρις εδώ καλά το πήγες. Το συνεχόμενο τί τόθελες;)

Η πιθανότητα δόλου των ιερέων πουν τραβούσαν απο τα πόδια τον προσκυνητή είναι σιωπηρά αποδεκτή.

Κάτι τέτοιες υποτιθέμενες ακρότητες απο τους ιερείς, με αποτρέπουν απο την χρήση λόγου σοβαρού και όχι γελοίου, ως απάντηση και σχολιασμό. Το βάρος εκφυλισμού του λόγου, θα πρέπει να καταλογιστεί στους πανούργους επιστήμονες** της ‘σιωπηρής αποδοχής’ και ασφαλώς πολύ λιγότερο σ' εμένα.

Κάποιοι άλλοι οφείλουν να προσέχουν τί, και πώς το διατυπώνουν.....

**** ‘επιστήμη χωριζομένη άρετής πανουργία δοκεί.’**

Στην προκείμενη μάλιστα περίπτωση, η πανουργία, εκμηδένισε κάθε Επιστήμη.

Τί σόι πτυχία έχουν πάρει αυτού του είδους οι καθηγητές, και ποιό άραγε Πανεπιστήμιο χορήγησε τέτοιους τίτλους; (Αλλ' επειδή ένας απλά νουνεχής, και όχι κατ' ανάγκην συνεπής Καθηγητής, δεν θα έγραφε ό,τι δή ποτε, χωρίς να κάνει μιά τυπική έστω φιλολογική έρευνα, τα προτεινόμενα απο τον Καναδό, δείχνουν πως έχουν υπαγορευθεί από τον άθλιο κακοήθη «επιστήμονα», που και τα Σχόλια στον Βοιωτικό Κόσμο έγραψε, ενώ συγχρόνως απεργάστηκε και τελικά επέτυχε το αρχαιολογικό θάψιμο της Λειβαδιάς.)

*

Υπήρξαν και υπάρχουν ατεχνέστεροι των Ιατρών. Είναι οι Δάσκαλοι. Κι επειδή πολλοί μειωμένης αντίληψης εκπαιδευτικοί θα περιορίσουν τον λόγο στους δημοδιδάσκαλους, διευκρινίζεται ότι, με τον εδώ όρο: Δάσκαλοι, εννοούνται οι διδάσκοντες σε όλες τις βαθμίδες. Το ταμείο παραδίδει και ρέστα, αν χρειαστεί. π.χ. ‘κανένα Ελληνικό ΑΕΙ, στα πρώτα διεθνή 400. Ιούνιος 2017’

Και μιας και μιλάμε για έγκυρους πτυχιούχους καθηγητάδες, ας δούμε τί ισχυρίζεται σχολιάζοντας το Τροφώνειο, ο πολύς Δ. Π'χατζής, και μάλιστα, στο βραβευμένο απο την Ελληνική Ακαδημία!!! έργο του: **ΠΑΥΣΑΝΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ ΠΕΡΙΗΓΗΣΗ.**

Τα Σχόλια που παρατίθενται στο κείμενο του Περιηγητή, είναι αληθινή **“σπουδή αστοχίας, αυθαιρεσίας, αλλά πάνω απ’ όλα κατάθεση αγραμματοσύνης.”**

Κι επειδή ο χαρακτηρισμός είναι βαρύς, είναι πολύ βαρύς, αφήνω τον καθένα να βγάλει τα δικά του συμπεράσματα. Ακολουθεί λόγος κομίζων **Απόδειξη.**

Στον απομακρυσμένο αυτόν λόφο, (Προφήτης Ηίας) είναι αδύνατο να υπήρχε και το άντρο του Τροφωνίου, γιατί όσοι επρόκειτο να κατεβούν σ’ αυτό, ξεκινούσαν απο το παρα τις πηγές ιερό σε κάποια παρωχημένη ώρα της νύχτας έπειτα απο σειρά ιεροπραξιών, και αφού φορούσαν τα ακατάλληλα για μακρυνά πορεία ελαφρά σανδάλια, και το λευκό ένδυμα του μύστη.

Ένας αληθινός επιστήμονας με βάση τον νόμο του Κλάρκ, περίπου απαγορεύεται να ισχυρίζεται πως, αυτό ή εκείνο, είναι αδύνατο. Η προσεκτική μελέτη, και ορθότερα η προσεκτική ανάγνωση του Κειμένου του Πausανία, περιγράφει με σαφήνεια σε ποιό Στάδιο του δρώμενου ο μύστης φόραγε τα σανδάλια και το λευκό ένδυμα.

Η πράξη αυτή γινόταν αφού και όταν είχε ήδη ανεβεί στο όρος, και είχε ήδη περατώσει την ευχή και την θεραπεία στο ξόανο. Διαφοριστικά σχόλια εδώ θα έπρεπε να παρατεθούν, σχετικά με τί είδους ευχή και τί είδους θεραπεία γινόταν στο ξόανο, και όχι λόγος απο απλή αντίδραση άσχετος. Και μιά ακόμη λεπτομέρεια. Τα σανδάλια δεν ήταν, δεν μπορεί να ήταν ελαφρύα, αφού περιγράφονται ότι έχουν **υψηλά καττύματα.** Δηλ. χοντρές σόλες. Αυτό το παχύ δερμάτινο στρώμα ήταν απαραίτητο στο επόμενο Στάδιο του δρώμενου, αμέσως μετά. Μέσα στο άδυτο. Απλά ελαχιστοποιούσε την επήρεια της ακτινοβολίας που εκδηλωνόταν εκεί, απο την παραγωγή έντονου ιονισμού και φωταύγειας. Την σχετική εμπειρία φανερώνει απόσπασμα του Πλούταρχου:

*(ἀναβλέψας δὲ τὴν μὲν γῆν
οὐδαμοῦ καθορᾶν, νήσους δὲ λαμπομένας μαλακῶ πυρὶ
κατ' ἀλλήλων ἐξαμειβούσας ἄλλην ἄλλοτε χρῶαν ὥσπερ
βαφὴν ἅμα τῷ φωτὶ ποικιλομένῳ κατὰ τὰς μεταβολάς.*

Όταν σήκωσε το βλέμμα του δεν είδε πουθενά γη αλλά νησιά που έλαμπαν με απαλή φωτιά και αντάλλασαν μεταξύ τους κάθε φορά και άλλο χρώμα, σαν βαφή, ενώ ταυτόχρονα το φως ποίκιλλε ανάλογα με τις μεταβολές τους.

Οι χοντρές σόλες, απομόνωναν τον άνθρωπο απο το ιονισμένο έδαφος, έτσι που να ομολογεί ότι “δεν βλέπει πουθενά την Γή.”)

Η επήρεια της ακτινοβολίας είναι αποδεικτική, αφού με σαφήνεια ομολογείται και απο τον Pausανία, ότι εκείνος που ανερχόταν απο το άδυτο, είχε τέτοιας έντασης σωματική απορρύθμιση, που σε μερικές περιπτώσεις “αδυνατούσε ν’ αναγνωρίσει τον εαυτό του, και τους γύρω του.” **“ἀγνώτα αὐτοῦ τε καὶ τῶν πέλας”**

Αλλά μετά την απόδειξη αδυναμίας ορθής ανάγνωσης του Pausανιακού κειμένου, ας απολαύσουμε μιά ακόμα χειρότερη «διαφοριστική» συνέχεια.

Η πορεία που έκαναν απο το ιερό του Τροφώνιου, ως το μυστικό άντρο ήταν σύντομη, απο το χώρο που περικλείεται μέσα στο μεσαιωνικό Κάστρο. (:)

Στην εν λόγω πρόταση εντοπίζεται συναγωνισμός ασυνταξίας και ελλειπούς γνώσης του αντικειμένου. Προσωπικά δεν κατανοώ τί θέλει να πεί ο κ. Καθηγητής.

Και παράλληλα έχω να υπενθυμίσω ότι το άντρο σε καμιά περίπτωση δεν ήταν μυστικό. Μάλιστα συνέβαινε ακριβώς το αντίθετο.

Είναι το κείμενο του Φιλόστρατου που γνωστοποιεί ότι : **”το μαντεῖον οράται εν γήλοφω.” Το μαντείο φαίνεται πάνω σ’ έναν γήλοφο.** Αν η φράση ήταν γνωστή στον κ. Π’χατζή, θα απέφευγε την σύγχυση του γήλοφου “Προφήτης Ηλίας,” με τον αμιγώς πετρόλοφο του Κάστρου.

Όμως η έλλειψη κύριων πληροφοριών, που κρίνονται απαραίτητες για ένα τόσο μεγαλόπνοο έργο όπως η **Επανάληψη της Περιγήσεως του Πausανία**, πιστοποιούνται συχνά - πυκνά. Ένα αξιόπιστο βοήθημα σ’ ένα τέτοιο εγχείρημα θα ήταν και τα συμπεράσματα των κατά τόπους ανασκαφικών δεδομένων. Δηλ. τί θα πρέπει τελικά να δεχτώ; Ότι αυτή η περίφημη και βραβευμένη απο την Ακαδημία **Επανάληψη**, γράφτηκε «στο γόνατο», και μ’έναν Pausanía μισοδιαβασμένο; περισσότερ απ’όσο κακοποιημένο; Έστω στην περίπτωση της Λειβαδιάς, όπου όλα όχι απλά δείχνουν, αλλά κυριολεκτικά αποδεικνύονται λανθασμένα. Οι ανασκαφές της Αρχαιολογικής Εταιρείας στην Λειβαδιά, και τουλάχιστον αυτές θα έπρεπε να είναι γνωστές, πράγμα που θα απέτρεπε να εξαχθούν αυθαίρετα, πλείστα όσα συμπεράσματα. Ορίστε ένα χαρακτηριστικό.

Η εντός του τείχους περιοχή και ψηλότερα ως την κορυφή του λόφου, ήταν κατοικημένη όχι μόνον στα μεσαιωνικά, αλλά και στα προχριστιανικά χρόνια, όπως μαρτυρούν τα όστρακα.

Προφανώς εννοούνται **τα σύγχρονα κεραμικά θραύσματα!!!** που βρίσκονται διασκορπισμένα, μπροστά στον ναΐσκο της Αγίας Σοφίας. Η εκτίμηση αυτή έρχεται σε πλήρη αντίθεση με τα ανασκαφικά συμπεράσματα του Κεραμόπουλου:

1) *Ούτω κατελήξαμεν εις την γνώμην, ότι ούτε εν τω Κάστρω, ούτε εν τω κοίλω πως χώρω προς Β. αυτού μέχρι της βραχόδους κορυφογραμμής της Αγ. Άννης, ήτο ποτέ αρχαίον τι κτίσμα θαμιζόμενον και λατρευόμενον.* 2) *Επειδή δε πλήν μεσαιωνικών διαστιλπνού γανώματος επενδεδυμένων θραυσμάτων αγγείων ουδέν αρχαιότερον λείψανον εύρομεν, συμπεραίνομεν ότι **πρό του Μεσαίωνος το Κάστρον ήτο βράχος άγριος και ακατοίκητος.***

Στην Όπερα του Γιώργη Μπιζέ με τον τίτλο: “Αλιείς μαργαριταριών,” ακούγεται μιά έξοχη μελαγχολική Άρια. Ας μήν νομισθεί ότι η αλιεία τέτοιων φιλολογικών μαργαριταριών, πως είναι αμέτοχη μελαγχολίας.

*

Όταν έγραψα το Σημείωμα: **Ο ΝΑΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΣ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΣΤΗΝ ΛΕΙΒΑΔΙΑ**, έκανα ένα μεγάλο λάθος. Αντιπαρέθεσα Σχόλια απο «θέση κάποιου επιπέδου». Με σοβαρότητα και ευγένεια. Κάτι άλλαξε. Η δέουσα Θέση αποκαθίσταται.

Ο ναός του Δία βασιλέα που ο Πausanias είδε ατελείωτον και εγκαταλελειμμένον...

Η αυθαίρετη επικόλληση: **εγκαταλελειμμένον**, στενοχωρεί. **(Εικόνα, Εντύπωση, και Αλήθεια, παρουσιάζει η σημερινή εγκατάλειψη. Μια αληθινή ντροπή για όλους τους Λειβαδίτες, απέναντι στο χρέος που επιτάσσει η Θρησκευτική Ιστορία της Πόλης)** Η αποστολή και χρήση του μεγάλου ναού θα γινόταν εναργέστερη, αν έλλειπε η εμβόλιμη ιδέα της εγκατάλειψης. Ο μεγάλος πολυδάπανος ναός ασφαλώς δεν ήταν εγκαταλελειμένος, αλλά ούτε βρισκόταν σ' αυτήν την Ιερή Κορυφή ως άχρηστος.

Δεν κατασκευάζεται ένας ναός αντίγραφο του ναού του Διός της Ολυμπίας, με χρήματα απο την αλλοδαπή, για να παραμείνει ένα άχρηστο ξωκκλήσι. Κάποιοι κάνουν λάθος.

Σε άλλο Σημείωμα δικαιολογείται το γιατί αυτός ο τύπος **ημιτελούς ναού**, αποτελεί κατασκευαστικό πρότυπο. Έπρεπε να είναι ημιτελής.

Παρέμεινε **ημιτελής εκ κατασκευής**. Ακριβώς όπως οι αντίστοιχοι, και ίδιας χρήσης **γνωστοί ναοί, ο πρώτος του Διδυμαίου Απόλλωνα στην χώρα της Μιλήτου, και ο δεύτερος του Κλαρίου Απόλλωνα στην Κολοφώνα, οι οποίοι δεν είχαν στέγη.**

Από τους ανασκαφείς περιγράφονται ως : **“αχανείς ασκεπείς χώροι.”**

(“ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΜΑΝΤΕΙΟΥ ΤΟΥ ΤΡΟΦΩΝΙΟΥ”

Εισήγηση, της Θρησκευτολόγου κ. Γιώτας Βαλλά,

στο Συνέδριο της ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΒΟΙΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ το θέρος του 2000.)

Ο ναός του Διός Βασιλέως στην Λειβαδιά, δείχνει – αναπόδειχτα βεβαίως – ότι λειτουργούσε με δεδομένα ασκεπούς χώρου. Εναρμονίζεται έτσι με την υπόθεση των μελετητών του παρόμοιου χθόνιου δρώμενου της Ελευσίνας, οι οποίοι υποστηρίζουν ότι η στέγη του περιφήμου Τελεστηρίου ήταν συρόμενη!!!

Το δάπεδο στρωμένο με ογκώδεις παρόλιθους, ενώ ο στυλοβάτης και ο τοιχοβάτης του σηκού, έγιναν με εκλεκτό ασβεστόλιθο, λατομημένον επι τόπου. (!!!)

Εδώ ο σεβαστός κ. Καθηγητής φαίνεται πως πρόσεχε το περιβάλλον με την ίδια προσοχή που διάβαζε τον Πausanias. Στον εν λόγο λόφο, δεν υπάρχει άλλο πέτρωμα, εκτός απο ψαμμίτη - πυριτόλιθο. Η πρότασή του είναι τόσο άστοχη, όσο το να ισχυρισθεί κάποιος ότι οι Αθηναίοι χρησιμοποίησαν μάρμαρα για την ανέγερση του Παρθενώνα, που τα λατόμησαν επί τόπου πάνω στη Ακρόπολη! Στο προκείμενο δεν χωράει εκείνο το φτηνό: **καλά δεν ήξερες, δεν ρώταγες;** Γιατί κάμποσα χρόνια αργότερα, οι κήνσορες της Θήβας, που εκκαθάρισαν τον ναό του Διός Βασιλέως με χρήματα του Δήμου Λειβαδιτών, στην έκθεσή τους ισχυρίζονται ότι τα δομικά μέλη του ναού, ήρθαν στον λόφο ‘Προφήτης Ηλίας, απο την Σούρπη!!!

Ρε τί μαθαίνουμε απο τους ειδήμονες αρχαιολόγους! Είχαν τέτοια επαγγελματική συνείδηση, και τόσο ανεπτυγμένη επιστημονική γνώση, που δεν διάβασαν ούτε τις δύο σχετικές με την ίδρυση – κατασκευή του ναού Επιγραφές!!!

Ὁ ἔργωνησας παρὰ τῶν ναοποιῶν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Διὸς Βασιλέως εἰς τὴν ἔξω περίστασιν τοῦ σηκοῦ τῶν εἰς τὴν μακρὰν πλευρὰν τοῦ [του] τόπου τοῦ πρὸς μεσημβρίαν βλέποντος καταστρωτῆρων πέτρας τῆς σκληρᾶς τῆς Λεβαδεικῆς.... (I.G. VII,3073)

Ορίστε ένα αρχαίο λατομείο, στην θέση που έπρεπε να αναζητηθεί, αφού αναφέρεται **η σκληρή Λεβαδεική πέτρα**. Το έφεραν σε φως οι ανασκαφές Κεραμόπουλου. Λεβαδεική λεβέντες η πέτρα, και όχι Σουρπηκική. Υπάρχουν γραπτά Κείμενα. Μόνον ανίκανοι, ή ακατάλληλοι, θα κατέληγαν σε τέτοια συμπεράσματα. Ωστόσο οι παρεχόμενες «επιστημονικές γνώσεις των Καθηγητῶν» δεν έχουν τέλος:

“Τα σωζόμενα κατάλοιπα αποτελούν μάρτυρες μιας ακόρεστης (!!!) φιλοδοξίας των λεβαδεων να χτίσουν ένα εξαιρετικά μεγάλο ναό, σε τόσο μεγάλη απόσταση από την πόλη.

Πράγματι επιτυχημένο ψυχογράφημα των αρχαίων **λεβαδέων!** Άκου, **ακόρεστη φιλοδοξία!!!** Αντί προσωπικού σχολιασμού, παραπέμπω τον καθηγητή Π΄χατζή σ’ έναν πληροφοριακό λόγο του Αριστοτέλη: **“ποιείσθαι πορείαν προς θεῶν ἀποθεραπείαν.” (Πη 16.1335 β 15)** Σε περίφραση σημαίνει ότι ο Ιερός Χώρος, ποτέ δεν βρίσκεται μέσα στην Πόλη. Για να φτάσει κάποιος σ’ έναν τέτοιο Χώρο θα πρέπει να υποβληθεί σε Πορεία. (Το όμοιας χρήσης Ερέχθειο στην Αθήνα, βρίσκεται στην κορυφή του Ιερού Βράχου, και απαιτεί δρόμο μακρύ και δύσβατο....) Στο προκείμενο, αυτό το έθος της προϋποθετικής πορείας διασώθηκε. **“ εἰς Τροφονίου ἐβάδισεν.”** θα υπογραμμίσει ο Φιλόστρατος για τον Τυανέα. Άραγε πού ακριβώς εβάρδισε ο Τυανέας όταν επισκέφτηκε το μαντείο του Τροφονίου, και γιατί δεν ανέβηκε στο όρος, με το ίδιο αυτοκίνητο που είχε έρθει στην Λειβαδιά, απο την Ολυμπία, όπως ο ίδιος ισχυρίζεται; Γιατί άραγε άφησε ένα Mercedes, ή μιά Maserati τέλος πάντων στο πάρκιν της Κρύας, και ανέβηκε έστω στο Κάστρο, αφού στο Κάστρο θέλετε το μαντείο, βαδίζοντας με τα πόδια; Βεβαίως στην Λειβαδιά είχε φτάσει πεζή. Εκείνο το **“εἰς Τροφονίου ἐβάδισεν,”** υπογραμμίζεται ότι **αφορά αποκλειστικά την πορεία στο όρος, κατά την διάρκεια του δρώμενου.** Κατά την μετάβασή του απο την Ολυμπία στην Λειβαδιά, δεν χρησιμοποίησε τη γραμμή ΣΠΑΠ ή το ΚΤΕΛ Πύργου! Αυτά δεν είχαν ακόμη ανακαλυφθεί. Επίσης επιβεβαιώθηκε απο τα αρχεία, ότι εκείνη την συγκεκριμένη ημέρα το ΚΤΕΛ Λειβαδιάς είχε απεργία.

και μετά πήγαμε στο Πνευματικό Κέντρο της εκκλησίας του Άγιου Γεωργίου, απέναντι απο το σπίτι μου, και ήπιαμε τον καφέ της παρηγοριάς.

Αλλ’ εάν χρειάζεται χρήση λόγου υποστηρικτικού των χλευαστικών παρεκκλίσεων, τότε υπενθυμίζω κάτι απο την σοφία του Νίτσε:

“Όταν πολεμάς με τέρατα, κινδυνεύεις να γίνεις κι εσύ τέρας.”

Τάδε έφη, όχι ο γνωστός, αλλά ο καθηγητής κ. Π΄χατζής.

Η εργασία είναι πολύ επιμελημένη και, αν ο ναός τελείωνε θα ήταν από τα σημαντικότερα μνημεία επαρχιακής αρχιτεκτονικής.”

Τί μαθαίνει κάποιος, για την **επαρχιακή αρχιτεκτονική** των αρχαίων Ελλήνων!!!
Σ' αυτήν την περίπτωση κάποιος θάπρεπε να θυμίσει στον αξιότιμο καθηγητή, ότι εξετάζει την αρχαία Λειβαδιά, και όχι το σύγχρονο Αθηνοκεντρικό Κράτος!!!
(Πώς αυτός ο άνθρωπος να κατανοήσει τί συνέβαινε στην αρχαία Λειβαδιά, αφού ό,τι έγγραψε, το έκανε πίνοντας καφέ στο Σύνταγμα.)

Μιάν ίδια εκτίμηση σχετικά με την μεγάλη απόσταση του ναού, απο την Πόλη και τις πηγές, εξέφρασε και η εντεταλμένη ανάγωση, και προκλητική αρχαιολόγος Επιμελήτρια, η οποία επέβλεπε τον καθαρισμό του ναού του Διός, την οποία χρηματοδότησε ο Δήμος Λειβαδιτών, επι Δημαρχίας κ. Χρήστου Παλαιολόγου. Επί λέξει είπε ότι: **“εδώ πάνω ήθελε μιά μέρα για να ρθεί κάποιος.”** Μάλιστα. **Τέτοιας αξίας “επιστήμονες” έκαναν ανασκαφές, και τέτοια παραχάραξη της τοπικής Ιστορίας χάλκευσαν και παρουσίασαν, όπως στην συνέχεια θα αποδειχθεί.**

Αλλ' ας τελειώσουμε με το ενάντιο προσωπικό κρεσέντο, του καθ. κ. Π'χατζή. Απορρίπτει την εξής πρόταση που προέκυψε απο τις ανασκαφές του 1968:

Έν συμπεράσματι δυνάμεθα να είπωμεν, ότι, κατά πάσαν πιθανότητα και μέχρις αποδείξεως του εναντίου, ευρέθη ήδη το μαντείο του Τροφωνίου, και να ελπίζωμεν, ότι επέκτασις της ανασκαφής θα πλουτίση κατά πολύ τας γνώσεις μας σχετικάς με την ιστορίαν του. Δικαιούμεθα ελπίζωμεν εις ανεύρεσιν ετέρων κτισμάτων και αποθετών, όπου θα ετάφησαν τα παλαιά αναθήματα κατά τα μακρά έτη της ζωής του μαντείου. ΕΥΣΤ. ΒΑΛΛΑΣ – Ν. ΦΑΡΑΚΛΑΣ (Α.Α.Α. 1969 τ.2, 228-233.)

...για πολλούς λόγους η ιδέα του ταυτισμού του κατάγειου κτίσματος, που έφεραν σε φως, οι ανασκαφές του 1968, με το “μαντείο” θα πρέπει να εγκαταλειφθεί. Πρώτα γιατί λείπει το άντρον ή άδυτον, όπως το λέει ο Πανσανίας, που ήταν το κυριότερο μέρος του μαντείου. Έπειτα επειδή θα χρειαζόταν μακρά πορεία, με ανηφορίες κατηφορίες, για να φτάσει ο μύστης με το ιερατείο, απο το παρά τις πηγές τέμενος του Τροφωνίου, και είχε φορέσει τα ειδικά σανδάλια.

Τί άραγε εννοείται με το σημερινό δημόδες: **άστον. αυτός λάλησε!!!**
Μέχρι σήμερα ήξερα ότι λαλάνε μόνον τα κοκόρια.

What the fuck! Άλλο Κείμενο διαβάζω εγώ, και άλλο οι Πανεπιστημιακοί; Πληροφορώ λοιπόν τον όποιον δή ποτε, ότι έχω έκδοση Λειψίας του 19^{ου} αιω. Πού ακριβώς **“λέει ο Πανσανίας”** άλλο είναι το άδυτο – άντρο, και άλλο το μαντείο; Σίγουρα κάποιοι έχουν λαλήσει. Γνωρίζει άραγε η Επιστημονική Ομάδα Π'χατζή, ότι το λεγόμενο μαντείο του Τροφωνίου, έχει 12, δώδεκα διαφορετικές ονομασίες, ή μήπως έχουμε μπερδέψει τη βούρτσα; Η αστοχία ωστόσο, κάποιας έστω υποφερτής ερμηνείας του άντρον, στηρίζεται στην χρήση και παράθεση μιάς Εικόνας, που υποτίθεται ότι απεικονίζει το εσωτερικό του μαντείου σε κάθετη τομή.

(Πρόκειται για ευφάνταστη απόδοση φιλοτεχνημένη, απο δύο Γερμανούς Περιηγητές του 18^{ου} αιώ.) Η Εικόνα είναι όλη λάθος και δεν αντέχει σε κανενός είδους κριτική, γι αυτό και δεν παρατίθεται εδώ όπως ίσως θάπρεπε.

Το αρχαίο Κείμενο κάνει λόγο για δάπεδο, και η Εικόνα δείχνει ένα διαμπερές άνοιγμα στον τοίχο του οικοδομήματος. Έχει σχεδιαστεί κι ένας άνθρωπος, το σώμα του οποίου βρίσκεται μισό μέσα στο “μαντείο,” και το άλλο μισό στο κατά φαντασίαν “άδυτο.” Ο εικονιζόμενος “μύστης” για να βρεθεί σ’ αυτήν την θέση έχει ήδη κάνει τρεις τουλάχιστον σωματικές κινήσεις, και για να “περάσει μέσα στην τρύπα,” θέλει τουλάχιστον άλλες τρεις. Έτσι φαίνεται ότι ερμηνεύουν οι καθηγητάδες ένα βίαιο ρούφηγμα απο δίνη ποταμού. Και νάτανε τουλάχιστον κυριολεκτικό ρούφηγμα.

Ο Περιηγητής χρησιμοποιεί την δυνητική ευκτική: **“ἀποκρύψειεν ἄν”**
ἡ δίνη ενός ποταμού θα ήταν δυνατόν να αποκρύψει έναν άνθρωπο.”

Το ερώτημα όμως είναι το πού ακριβώς διαβάστηκαν αυτές οι λεπτομέρειες;

Ποιός και πού διάβασε για διαμπερή τρύπα στο Τροφώνειο; Ποιός και πού διάβασε ότι η Έρκυνα ρούφαγε τους επισκέπτες του Τροφώνιου; Στο λεγόμενο μαντείο, πουθενά δεν υπήρχε τρύπα διαμπερής. Εκείνο που πραγματικά υπάρχει, είναι μια αμοιβή απο το 1996, 1.000.000 δρχ, και αντίστοιχη σημερινή 3.000 eu, για όποιον προσκομίσει γραπτό κείμενο της εποχής που λειτουργούσε το μαντείο, που να κάνει λόγο για τρύπα διαμπερή.

Τί άραγε! Παράφρονος δεν θάμοιαζα, αν στο Καρναβάλι τη μάσκα μου έβγαζα;

Ένας τρίτος πανεπιστημιακός ο Πολυχρόνης Κ.Ενεπεκίδης,ομότιμος καθηγητής του Πανεπιστημίου της Βιέννης, αναφερόμενος στην περιγραφή του περιηγητή Hettner, την σχετική με το μαντείο του Τροφώνιου, τελειώνει ως εξής.

“στη σπηλιά του Τροφώνιου...σ’ αυτό το μαντείο,ποιά υπνωτικά και φρικιαστικά ακόμη μέσα χρησιμοποιούσαν οι ιερείς και οι ιέρειες (!), για να ανάψουν (!), την εύπιστη φαντασία των μεμνημένων, και να προκαλέσουν τον εκστασιασμό τους.”

Σύμφωνα με τον καθηγητή κ. Ενεπεκίδη, τα μαντεία που καθόριζαν τις τύχες ολόκληρων κρατών, πόλεων, αποικιών, που τα συμβουλευόνταν σε καταστάσεις φυσικών καταστροφών, πριν από κάθε μάχη ή πόλεμο, που οδηγούσαν βασιλείς και στρατηγούς να θυσιαστούν, οι ίδιοι ή τα παιδιά τους, ήταν ένα έργο απάτης διεφθαρμένων ιερέων.

Αυτή ήταν λοιπόν η περίφημη αρχαία Ελληνική θρησκεία, των ποιητών, των φιλοσόφων, των ιστορικών, και όλων των επιφανών που γέννησε αυτή η χώρα; Ο Πλάτωνας και ο Αριστοτέλης έχουν διαφορετική άποψη.

Το Ιερό του Τροφώνιου επισκέφτηκαν επιφανείς προσωπικότητες. Εκεί μυήθηκαν οι Μακεδόνες βασιλείς, από τον Αμύντα και τον πολύ Φίλιππο, έως τον Αντίοχο τον Δ΄ τον Επιφανή. Ο Επαμεινώνδας πήρε από εκεί χρησμό, που τελικά,οδήγησε στην ηγεμονία της Ελλάδας. Άραγε τι είδους ιερείς ήταν αυτοί που τρόμαζαν τέτοιους ανθρώπους, ώστε να υπάρχει κίνδυνος να χάσουν το γέλιο τους για όλη τους τη ζωή; Οι αρχαίοι ιερείς σε τίποτα δεν διέφεραν από τους σημερινούς. Ακόμη και στην ιερατική Στολή. Η οποία βεβαίως δεν συμπεριελάμβανε αμφιέσεις μπαμπούλα.....

“και μου φάνηκε πως ήμουνα ο Πλούτωνας, κυκλωμένος απ’ τις φλόγες της κόλασης, να κρατώ την κοιμισμένη Περσεφόνη στα χέρια μου.”

Ερρίκος Χάϊνε, “Φλωρεντινές Νύχτες”

Κάποιος άλλος Πανεπιστημιακός, σπουδαιότερος όλων, ο Walter Burkert, πολυγραφότατος σε θέματα της αρχαίας Ελληνικής θρησκείας, καθηγητής του Πανεπιστημίου της Ζυρίχης, στο ογκοδέστατο έργο του, "ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΘΡΗΣΚΕΙΑ, "Εκδόσεις Μ.Καρδαμίτσα 1993, πέρα από κάθε προσδοκία, προσωπική εκτίμηση, και παραδοχή, έχει τις εξής σχετικές απόψεις.

“ οι ιεροί τόποι πρέπει να δηλώνονται με σαφήνεια, αλλά φυσικές ιδιότητες είναι μάλλον ακατάλληλες γι’ αυτόν τον σκοπό. Σπήλαια και κοιλώματα παίζουν περιθωριακό μάλλον ρόλο. Το άγριο, πλούσιο σε πηγές, βραχώδες φαράγγι στην Λειβαδιά δάνεισε ορισμένα στοιχεία στην χθόνια λατρεία του Τροφώνιου.” σελ.194
“Βεβαίως η λατρεία δεν ήταν κάποια απήχηση της εμπειρίας του τοπίου.” 193.

Η τελευταία φράση σηματοδοτεί και το μεγάλο υπόλοιπο άγνοιας γύρω από την αρχαία Ελληνική Θρησκεία. Στο προκείμενο εντοπίζεται μια καθοριστική αυτοαναίρεση, και όχι ένα απλό λάθος. Μια τέτοια άποψη ισοδυναμεί με ομολογία και κατάθεση κενού γνώσεως όλης της Αρχαίας Ελληνικής Θρησκείας.

Σφάλμα εξόχως σοβαρό, για καθηγητή Ιστορίας των Θρησκειών.

Αυτό, γιατί στην πραγματικότητα συμβαίνει ακριβώς το αντίθετο.

Η λατρεία ήταν αποκλειστικά η απήχηση της εμπειρίας του τοπίου. Πουθενά στην αρχαία Ελλάδα δεν επαναλαμβάνονταν μια ίδια Τελετουργία, μια ίδια Ακολουθία, ένα ίδιο Δρώμενο.

Ο κάθε τόπος είχε και το δικό του Ιερό Τυπικό.

Η ιδιαιτερότητα των στοιχείων του κάθε Τόπου εκμαίευε, γεννούσε το κάθε Δρώμενο. Ο ειδικός αέρας, το ειδικό νερό, το ειδικό χώμα, ακόμη και η ειδική φωτιά του κάθε επώνυμου Ιερού Τόπου, είχαν μια Μοναδικότητα. Στο άδυτο του Τροφώνιου, το δρώμενο ήταν αποκλειστική παραγωγή από άβιο πυρίτιο και έμβιο αίμα κριού.....

*

Απο αυτήν την παράφωνα Ορχήστρα, δεν γινόταν να λείπει και η πέτρα του Κακού.

Την ίδια ακριβώς αντίληψη εκφράζει και ο Έφορος (!) Αρχαιοτήτων Βοιωτίας, τουλάχιστον όσο ήταν τέτοιος, γιατί τώρα, προφανώς λόγω της ευδόκιμης υπηρεσίας σ’ αυτήν την θέση, αναγορεύθηκε Επίτιμος Έφορος Αρχαιοτήτων!!!

Όνομα και μή χωριό. Θεωρώ αληθινό ρύπο, να αναφέρω εδώ το όνομά του.

Θα τον αποκαλέσω με το υποκοριστικό: **Βασιλάκης**. Και μάλιστα σε πληρέστερη

προσφώνηση, **Βασιλάκης ο Ανωφελής**. Έτσι τους τον έστειλα «πακέτο» στην Εταιρεία Βοιωτικών Μελετών, όταν εκεί άκουσα να τον αποκαλούν, **Βασιλάκη**.

Κάποτε ήταν ο ιθύνων νούς, σ’ αυτήν την Εταιρεία, που δεν γνωρίζω ποιός και με τί είδους όνειρα και ευγενείς προσδοκίες εμπνεύστηκε και ίδρυσε, ώστε με τα Έργα και τις Ημέρες της, να καταντήσει, ένας αληθινός Εφιάλτης, για την Ιστορία της Λειβαδιάς. Έχω ήδη διαμηνύσει στο Προεδρείο της εν λόγω Εταιρείας, μεταξύ άλλων και το εξής απόσπασμα:

.....Το διάβημα με απαλλάσσει απέναντί σας, από οποιαδήποτε μελλοντική ευθύνη, κάποιου είδους ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ, στην οποία πρόκειται να προβώ, αμέσως στο πρώτο προσεχές ΣΥΝΕΔΡΙΟ, της Εταιρείας Βοιωτικών Μελετών.

Μια Καταγγελία, προσωπικά εναντίον του εφορεύοντος επι των Βοιωτικών Αρχαιοτήτων, για εξακριβωμένη και πλήρως στοιχειοθετημένη, δόλια, αντεπιστημονική, και αντιεπαγγελματική συμπεριφορά, που σχετίζεται με το αρχαιολογικό παρελθόν και παρόν της Λειβαδιάς.

Υπάρχουν στοιχεία, και γραπτά κείμενα ήδη από το 1995.

Στο προσεχές Συνέδριο, όλοι οι Σύεδροι θα λάβουν, ακόμη και ξενόγλωσσα, αντίτυπα, στα οποία θα καταγράφονται τα Έργα και Ημέρες του νύν προϊσταμένου της Θ' ΕΠΚΑ.

Στην Καταγγελία, η μνεία, και αναφορά της ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΒΟΙΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ, θα εξαρτηθεί από την, έως τότε Στάση σας, στο επίμαχο αυτό Θέμα.

Ήδη σας έχω αποστείλει δύο καθοριστικές Εργασίες.

Η πρώτη με τον τίτλο : ΤΟ ΑΣΚΛΗΠΕΙΟ ΤΗΣ ΛΕΙΒΑΔΙΑΣ έκδ.2000,

Και η δεύτερη : ΤΟ ΑΝΤΡΟΝ ΤΟΥ ΤΡΟΦΩΝΙΟΥ έκδ.2006.

(Απάντηση δεν έλαβα. Περιμένω ωστόσο το επόμενο Συνέδριο....)

*

Κι επειδή πάντα μιλάω με **Απόδειξη**, ένα πρώτο φαινόμενο της εφιαλτικής στρατηγικής του Βσιλάκη, είναι η **πλαστογραφία της Λεβαδειακής Ιστορίας**, με την χρήση επίσημης Πινακίδας της Υπηρ. Αρχαιοτήτων, η οποία πληροφορεί: **ΠΡΟΣ ΙΕΡΟΝ ΔΙΟΣ ΒΑΣΙΛΕΩΣ**. Ο Βασιλάκης, δεν τόλμησε να γράψει το ορθόν ΠΡΟΣ ΙΕΡΟΝ ΤΡΟΦΩΝΙΟΥ, αλλά **ενέπλεξε** και την Υπηρεσία στην πλαστογραφία. Απλούστατα ΙΕΡΟΝ ΔΙΟΣ ΒΑΣΙΛΕΩΣ δεν υπήρξε ποτέ. Είναι επαίσχυντο εφεύρημα του Ανωφελούς. Τα Κείμενα αναφέρουν ΝΑΟ και όχι ΙΕΡΟ. Η δολιότητα ώστε τα μνημεία πάνω στην κορυφή του λόφου ‘‘Προφήτης Ηλίας,’’ να φανούν ότι είναι «παρακολουθήματα» του ναού του Διός, γίνεται φανερή στο έπακρο. Βεβαίως σ’ ένα άλλο στάδιο της προδοσίας, υπάρχει η εξής εξωφρενική πρόταση:

Το εγχείρημα της ανέγερσης του ναού συμπεριελάμβανε την μεταφορά του κεντρικού σημείου του μαντείου του Τροφώνιου, απο το άλσος στην ευρύτερη περιοχή του νέου ναού του Διός Βασιλέως, και σ’ ένα καινούργιο τεχνητό μαντικό χάσμα, με μιά κατασκευή που έμοιαζε με φούρνο....

Για όσους δεν κατάλαβαν τί σημαίνει **σπουδαγμένοι αρχαιολόγοι**, διευκρινίζεται ότι οι λεβέντες αυτοί, μάντεψαν πως **το μαντείο του Τροφώνιου, ήταν αλλού, κάπου αλλού**, αλλά με την ίδρυση του μεγάλου ναού, που ωστόσο είχε και τον χαρακτήρα επαρχιώτικου εξωκκλησιού, μεταφέρθηκε στην κορυφή του λόφου ‘‘Προφήτης Ηλίας.’’!!! Το νόημα είναι ότι: ναί μεν το μαντείο βρίσκεται στην κορυφή του λόφου, αλλά

αυτό είναι μιά δευτερογενής κατασκευή, **ένα καινούργιο
μαντικό χάσμα.!!!!!!**

(Τώρα τί απο τα δύο να επιλέξω ως απάντηση: **τύφλα νάχει η Πυθία;**
ή τύφλα νάχει ο Μάρλον Μπράντο, της διασκεδαστικής παληάς ταινιάς;)

Σε αντίθεση λοιπόν επιλέγω λόγο σοβαρό, και στερρούμενο κάθε λαιδορίας.

Το προτεινόμενο: **“ο ναός και το άδυτο μεταφέρθηκαν στην περιφέρεια,”**-
καταλήγει ασφαλώς δόλιο. Ουσιαστικά είναι απαράδεκτο. Προσβάλλει την
απλούστερη αρχαιολογική κρίση. Προσβάλλει την απλούστερη κοινή λογική.

Η αιτία δε για την οποία υπαγορεύεται αυτή η πρόταση, προσωπικά μου είναι
αβίαστα εύκολο να κατανοηθεί. Ο στόχος είναι, η πάσει θυσία αμφισβήτηση των
ανασκαφικών δεδομένων, του 1968, στην κορυφή του λόφου ‘Προφήτης Ηλίας.’
Ο αιώτερος στόχος είναι να υποβαθμιστεί και η ανασκαφή, και τα πιστοποιηθέντα
συμπεράσματα. Κάτι που αδυνατώ να κατανοήσω, είναι το ποιός ωφελείται, ή το
ποιός χάνει από αυτή την επιδίωξη. Γιατί όταν διαστρεβλώνονται αποδείξεις,
απορρέουσες και από απλή λογική παρατήρηση και εκτίμηση, κάποιος ωφελείται, και
κάποιος χάνει. Εάν λοιπόν ταξινομήσω την απώλεια, σε βάρος της αρχαιολογικής
γνώσης, και σε βάρος της τοπικής Ιστορίας της Λειβαδιάς, εκείνο που απομένει στην
απέναντι πλευρά είναι, ή έλλειψη ντροπής, και το περίσσειμα αναισχυντίας.
Εδώ ξεδιπλώνεται όλη η μεγαλοπρέπεια της επιστημονικής πανουργίας

Σε καμία Ελληνική Πόλη, ο Ιερός Χώρος δεν βρισκόταν στο Κέντρο της.

(“ποιείσθαι πορείαν προς θεών άποθεραπείαν.” Αριστλ. Πη 16.1335 β 15)

Ωστόσο, όταν διατείνεται κάποιος **“ μεταφορά το β΄ μισό του 3ου αι.π.Χ. από το
άλσος στην περιφέρεια του ναού του Διός Βασιλέως”** θα πρέπει απαραίτητως, να
υποδείξει αποδεικτικά και την κοιτίδα προέλευσης αυτών των μετακινούμενων
μνημείων. Πώς, και σε Ποιο σημείο, σε ποιόν Τ-όπο, ήσαν αυτά τα μνημεία πριν
μεταφερθούν στην κορυφή του λόφου; Σ’ αυτό δηλ. που αποκαλείται **“περιφέρεια.”**
Ο λόφος δηλ. **“ανακαλύφθηκε”** στα τέλη του τρίτου προχριστιανικού αιώνα;
Και τότε πώς εκεί πιστοποιήθηκε πρόδρομος **αρχαϊκός ναός (8^{ος} -7^{ος} π.χ αιω.)**
του Διός Βασιλέως, δομημένος από παρόλιθο;
Πώς εκεί υπάρχει Μινυακό Τέμενος από την εποχή κατά την οποία σύμφωνα με τον
Ομ.Υμν. Απόλλωνος, κατοικούσαν στην μείζονα περιοχή οι Φλεγύες ;
Αυτό λοιπόν είναι το συμπερασματικό αποτέλεσμα των ανασκαφών του 1997 ;
Ότι υπάρχει στην κορυφή του γήλοφου, αποτελεί υποβαθμισμένη **“περιφέρεια”** του
περί την Λεβάδειαν Ιερού του Τροφωνίου;
Για τέτοιου είδους κατευθυνόμενα συμπεράσματα, χρηματοδότησε ο Δήμος
Λειβαδιτών αρχαιολογικές διευκρινήσεις στον λόφο **“Προφήτης Ηλίας ; ”**

**Ας γίνει κατανοητό το εξής απαράβατο. Όλα τα Ιερά, της κλασσικής
περιόδου, έχουν μυκηναϊκό παρελθόν. Ένα ίδιο φαινόμενο
διαπιστώνεται και στο αρχαίο Ιερό Όρος της Λειβαδιάς.**

Το όρος όπου σήμερα αβίαστα πιστοποιούνται ένας υπερμεγέθης ναός του Υπέρτατου Θεού, και ο Τάφος του Προγονικού θεοποιημένου Ήρωα, στην αρχαιολογική εσπεράντο ονομάζεται:

Μυκηναϊκό Ιερό Κορυφής.

Εκεί υπάρχουν αποδεικτικά μυκηναϊκά όστρακα.

Όσοι «αρχαιολόγοι» πρεσβεύουν το αντίθετο, ασφαλώς πρέπει να ξανακαθίσουν, τουλάχιστον στα φοιτητικά έδρανα του Πανεπιστημιακού Αμφιθέατρου.....

Αλλά επειδή τέτοια κρούσματα πάνε ζευγάρι, ας δούμε για άλλη μια φορά τον Ορθολογισμό, και την επιστημονική άποψη των σπουδαγμένων.

Αυτή η μεταφορά απο το άλσος στην περιφέρεια του ναού του Διός Βασιλέως εκτός απο την φυσική γειτνίαση, είχε και μιιά πιά στενή σχέση της λατρείας τους.

Ο Τροφώνιος στην πραγματικότητα ταυτιζόταν με τον Δία. Αυτό που επιδιώκεται απο την σύνδεση ανάμεσα στον Δία και τον υπόγειο μαντικό ήρωα δεν είναι τίποτε άλλο απο το να τονιστεί η χθόνια υπόσταση του πατέρα των θεών και ανθρώπων.

Έτσι τοποθετημένη η πρόταση, σημαίνει κάτι εξωφρενικό. Σημαίνει ότι ο γήινος δάνεισε στον Ουράνιο!!! Το νόημα ωστόσο που προκύπτει απο την έννοια Τροφώνιος Δίας, είναι ότι ο υποδεέστερος γήινος ταυτίστηκε με τον Ουράνιο, και όχι το αντίθετο. Η χθόνια υπόσταση του Ουράνιου, ως Δημιουργού, είναι δεδομένη και δεν χρειάζεται κανείς απολύτως τονισμός.

Εκείνο που εγώ τουλάχιστον κατανοώ, απο την ανάγνωση της τελευταίας πρότασής σας: *Αυτό που επιδιώκεται απο την σύνδεση ανάμεσα στον Δία και τον υπόγειο μαντικό ήρωα δεν είναι τίποτε άλλο απο το να τονιστεί η χθόνια υπόσταση του πατέρα των θεών και ανθρώπων.* με οδηγεί στο συμπέρασμα ότι: ένας, Δίας Τροφώνιος, σας διαβεβαίωσε ο ίδιος, για την χθόνια φύση του!!!

**

ΠΡΩΤΟΦΑΝΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΚΑΛΥΨΗ

Η ΛΕΙΒΑΔΙΑ ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΒΟΙΩΤΙΑ

Κι επειδή σ' αυτήν την Ιστορία, πολλά θα πρέπει να ειπωθούν με τ' όνομά τους, ας επαναχαρακτηρίσω επι το ακριβέστερον την κακοήθεια του Βασιλάκη. Με τα όσα προηγήθηκαν αναδεικνύεται ένας καθαρός **πλαστογράφος της Ιστορίας.**

Από τις περίπου αμέτρητες έργω επεμβάσεις του στην υποβάθμιση της Λειβαδιάς, επέτυχε ώστε όσα χρόνια ήταν Προϊστάμενος της Θ' ΕΦΟΡΕΙΑΣ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΩΝ-ΚΛΑΣΣΙΚΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΒΟΙΩΤΙΑΣ, η πρωτεύουσα του Νομού, να μην αναφέρεται πουθενά στον αρχαιολογικό Χάρτη της Χώρας.!!!

Στην αρχαιολογική Ελλάδα, δεν υπήρχε Λειβαδιά.

Στην Πόλη κατά τον Βασιλάκη, δεν υπάρχουν αρχαιότητες. Τουλάχιστον αρχαιότητες κάποιας αξίας, όσης περίπου είναι το αρχαιολογικό τείχος Διστόμου, και οι ακροπόλεις της Αλυκής και της Θίσβης!!! Αυτά ως επιφανή μνημεία, «φορτωμένα με Ιστορία», αναφέρονταν στην Ιστοσελίδα της Θ'ΕΠΚΑ, μέχρι πριν λίγους μήνες. Ωστόσο ο Ανωφελής συνταξιοδοτήθηκε, και πλέον είναι επίτιμος Έφορος Αρχαιοτήτων!!! Αυτήν την στιγμή (Σεπτέμβριος 17) τα πράγματα διορθώθηκαν.

Η Λειβαδιά επί τέλους αναφέρεται. Πράγματι βρίσκεται στην Ελλάδα. Πράγματι βρίσκεται στην Βοιωτία!!!

Πράγματι έχει Ιστορικό παρελθόν. Μόνον που εδώ τα σαΐνια της Βοιωτικής αρχαιολογίας, αποφάνθηκαν ότι: **η Ιστορία της Λειβαδιάς αρχίζει μόλις στα Βυζαντινά και Μεσαιωνικά χρόνια!!!**

Αυτήν την στιγμή, η Ιστοσελίδα της Θ'ΕΠΚΑ γνωστοποιεί ότι στην Λειβαδιά υπάρχει μόνον το μεσαιωνικό Κάστρο!!! (Είναι απορίας άξιο το γιατί δεν προστέθηκε εκεί και η ύπαρξη, του μαντείου του Τροφωνίου. Άλλωστε οι ίδιοι «επιστήμονες» ισχυρίζονται ότι εκεί βρίσκεται το αναζητούμενο μαντείο.

Ο Βασιλάκης μάλιστα το τοποθετεί μέσα στον Πύργο του Κάστρου ακριβώς πάνω στις πηγές!!! Όλα δείχνουν ότι ο Πausanias εκτός από το ότι, ήταν από τη Μαλακάσα, συγχρόνως αποδεικνύεται και απατεώνας, αφού σε όλη την Περιήγησή του θεωρείται αξιόπιστος, και μόνον στην Λειβαδιά, εξαπάτησε τους «επιστήμονες αρχαιολόγους». Ευτυχώς οι τελευταίοι «τον διόρθωσαν» προτείνοντας ότι, στην πραγματικότητα ήθελε να γράψει ότι το μαντείο είναι στο ποτάμι, και από παραδρομή το αναφέρει ότι βρίσκεται πάνω σ' ένα όρος!!!)

Κάτι ακόμη σχετικά με το Κάστρο της Λειβαδιάς. Στην επίσημη Ιστοσελίδα του Υπ. Πολιτισμού, αποτελεί τουλάχιστον ύποπτη, αν όχι ηθελημένη διαστρέβλωση Ιστορικών Στοιχείων η εξής πρόταση, της 1^{ης} Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων. Επί λέξει πληροφορεί τα εξής: **Το κάστρο βρίσκεται στον φυσικό οχυρό λόφο του Αγίου Ηλία, (!!!) πάνω από τη σύγχρονη πόλη της Λειβαδιάς. Ο μακρύς οχυρωματικός τοίχος ακολουθεί την κατωφέρεια του εδάφους, και καταλήγει σε μεγάλο πύργο στα ανατολικά. Είναι κτισμένος με ακατέργαστους λίθους και μόνο στις πύλες έχουν χρησιμοποιηθεί καλά λαξευμένοι λίθοι. Ένας μικρός ναός στο εσωτερικό του περιβόλου φαίνεται ότι καταλαμβάνει τη θέση αρχαίου ναού του Διός. (!!!)**

Δεν έχει γίνει κάποια «σύγχυση» γιατί η Ιστοσελίδα έχει και Εικόνα του Κάστρου. Το αχαρακτήριστο κείμενο διασώζεται, σε φωτοτυπία.

*

**ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ
(ΓΙΑ ΠΑΡΑΒΑΣΗ)**

Η Θ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων Βοιωτίας, έχει έδρα τη Θήβα και αρμοδιότητα που εκτείνεται στο νομό Βοιωτίας, ανάγεται σε θέματα σχετικά με την προστασία, τη φύλαξη των αρχαιοτήτων, την επιστημονική έρευνα, την αποκάλυψη τη συντήρηση την ανάδειξη των αρχαιοτήτων, και την έκθεσή τους στα Μουσεία, τον προγραμματισμό και την εκτέλεση οποιουδήποτε αρχαιολογικού έργου συντήρησης επίσκεψης αποκατάστασης αναστήλωσης ανάδειξης των μνημείων και αρχαιολογικών χώρων

Το δεύτερο κατηγορήμα κατά του Ανωφελούς, είναι κατά τι ελαφρύτερο. Είναι επίορκος δημόσιος υπάλληλος. Ορίστε πώς:

Το 2001 σύμφωνα με τον ισχύοντα αρχαιολογικό Νόμο, υπέβαλλα Αίτηση χορήγησης αδείας έρευνας και ανασκαφής, στον αρχαιολογικό χώρο των πηγών της Έρκυνας. (Το είχα υποσχεθεί στον αείμνηστο Τάκη Λάπα.) Υπέβαλλα την Αίτηση οκτώ (8) φορές σε διάστημα έξι μηνών. Το εγχείρημα αφορούσε “**έρευνα εντός σπηλαίου.**” Στην συνέχεια, ο επίορκος Βασιλάκης, έχων την αντίληψη Φεουδάρχη στις Βοιωτικές Αρχαιότητες, καταπολέμησε το εγχείρημα, προφανώς για να «δικαιώσει» τον όρκο του, και την αγάπη του για την Επιστήμη που επέλεξε.... Μάλιστα το 2002 ο αρχαιολογικός Νόμος περιέργως άλλαξε, και έκτοτε δεν χορηγείται καμιά άδεια ανασκαφής σε κανέναν ιδιώτη!!! Ειδική παράγραφος του Νόμου προβλέπει ότι δεν δίνεται άδεια έρευνας σε σπήλαιο!!!! Πώς άραγε, και με ποιό σκεπτικό. Είμαι σε θέση να γνωρίζω ότι εκείνη την χρονιά η μόνη σχετική Αίτηση έρευνας αφορούσε το Σπήλαιο της Λειβαδιάς. Οι λεπτομέρειες παρ’ ότι ενδιαφέρουσες παραλείπονται.

Η ανασκαφική έρευνα του σπηλαίου της Λειβαδιάς, επιτεύχθηκε μετά απο πάροδο δέκα (10) ετών!!!

Τόση διάρκεια είχε η άρνηση του Βασιλάκη. Μετά λοιπόν απο δέκα ολόκληρα χρόνια, κατόρθωσα να παρακάμψω την εχθρική στάση της τοπικής Εφορείας Αρχαιοτήτων, και αποτεινόμενος σε ευήκοα ώτα, επιτεύχθηκε ώστε:

Την “**Αυτοψία σπηλαίου στην Λειβαδιά**” ν’ αναλάβει η Εφορεία Σπηλαιολογίας – Παλαιονθρωπολογίας Νότιας Ελλάδος. Η σχετική δραστηριότητα βρίσκεται ανηρτημένη στο Διαδίκτυο. **Σ’ αυτό το διάστημα επικρατούσαν, ακραία καιρικά φαινόμενα.** Κατήγγειλα τον Γενικό Διευθυντή Αρχαιοτήτων (Λάζαρος Κολώνας) στον τότε Υπουργό Πολιτισμού (Κ.Καραμανλής).

Επακολούθησαν “σκηνές απείρου κάλλους,” με ιδιωτικό όμως ενδιαφερον....

Κάποια άλλη πράξη- μιά που δεν έχουμε ακόμη απομακρυνθεί απο τα χωρικά ύδατα της Υπ. Αρχαιοτήτων - που θυμίζει την χρήση του “**Μαιευτηρίου Μαυρογιαλούρου, με νοοτροπία Γκροϋεζα,**” συνέβη τον καιρό της πρώτης ανασκαφής. Διευθυντής του τμήματος Αναστήλωσης, της Υπηρεσίας Αρχαιοτήτων ήταν κάποιος Λειβαδίτης, ονόματι Ιορδάνης Δημακόπουλος. «Λαμπρός» πατριώτης.

Δεν έδειξε κανένα απολύτως ενδιαφέρον, με το αιτιολογικό ότι ο Επιμελητής του Υπουργείου που διήυθνε την ανασκαφή, ήταν persona non grata, επειδή ανήκε σε άλλο κόμμα!!! Δύο επιλογές ορθώνονται.

“**μικράνθρωποι με ρούχα σχολιανά,**” θα ήταν κατά τον **Χάϊνε** ένας λόγος ευγένειας. Όμως ο Χώρος, και ο Χρόνος, διακατέχονται μόνον από Ύβρη. Δανείζομαι έναν όρο απο τον καθηγητή Γιανναρά. Άνθρωποι **τσογλάνια**.

Το 2012 συνέβη το εξής. Κάποιος ηλίθιος οδήγησε μέσα στον αρχαιολογικό χώρο, μιά μπουλντόζα, και σκέπασε με επιχωμάτωση, το – έστω φερόμενο ως – μαντείο του Τροφωνίου. Κατήγγειλα το γεγονός στην Εισαγγελία. Υποβλήθηκε μηνυτήρια αναφορά – έχω το αντίγραφο – κατά αγνώστων. Το ερώτημα είναι κατά ποιών αγνώστων; Πόσοι είναι οι ιδιοκτήτες τέτοιων μηχανημάτων στην Πόλη, ώστε να μη μπορεί η Αστυνομία, σε πολύ λίγες ώρες να βρεί τον υπαίτιο; Τί σόϊ Χώρα είναι αυτή, όπου ο κάθ' ένας παίρνει μιά μπουλντόζα και καταστρέφει έναν αρχαιολογικό χώρο; Γιατί να υποβάλλω εγώ ένας ιδιώτης μήνυση, και να μην υποβληθεί απο τον αρμόδιο Δημόσιο Παράγοντα, την Υπηρεσία Αρχαιοτήτων; Στην Λειβαδιά, για όσους τυχόν δεν το γνωρίζουν, υπάρχει και εξασκεί καθήκοντα, εντεταλμένος έμμισθος αρχαιοφύλακας!!! Άραγε ποιές αρχαιότητες φυλάει; Γιατί απο το 2012 δεν έχει κινηθεί η πτέρνα του Νόμου;

Πόσο άδικο θα έχω αν αναφωνήσω: Δεν έχω καμιάν απολύτως εμπιστοσύνη σε μιάν αφηρημένη έννοια με δεμμένα μάτια, που κρατάει μιά ζυγαριά στο ένα χέρι, και ένα σπαθί στο άλλο, αλλά λειτουργεί με Επιλογή. Ο αδερφός του πατέρα μου, θύμα δικαστικής πλάνης, πέρασε 18 χρόνια στα κάτεργα, ενώ ήταν αθώος..... (Υπόθεση Σωτήρχαινα)

Τέλος όχι Καλό, όχι Όλα Καλά.

Στην Επισκόπηση που προηγήθηκε, καλύφθηκαν όλες οι αναφορές, συμπεράσματα, και σχόλια, επώνυμων Επιστημόνων, αλλά και «επιστημόνων τσαρλατάνων με πτυχίο», τα οποία σχετίζονται με το Τροφώνιο.

Το 2006 τέθηκε σε κυκλοφορία μια προσωπική μελέτη και έρευνα 250 σελίδων, με τον τίτλο: **ΤΟ ΑΝΤΡΟΝ ΤΟΥ ΤΡΟΦΩΝΙΟΥ**, στην οποία αναλύονται με τις όποιες υποκειμενικές βεβαίως εκτιμήσεις, θέματα που αφορούν την τοποθεσία, την λειτουργία, και την γενικότερη φιλολογία του λεγόμενου Μαντείου του Τροφωνίου. Το διάβημα έγινε με την ιδιότητα του πρώτου ερευνητή, που – για να μην ξεχνιόμαστε – διενήργησε εκεί αρχαιολογικές ανασκαφές, με την συνεργασία της Θ' Εφορείας Αρχαιοτήτων. Μ' αυτήν την προϋπόθεση, έκρινα ότι πιθανώς άγνωστα σ' εμένα στοιχεία, ή όποιες αντίθετες απόψεις, ωφέλιμο θα ήταν ν' αναζητηθούν σε οποιοδήποτε πρόσωπο, προερχόμενο απο επιστημονικό φορέα, (Πανεπιστήμιο,

Ακαδημία) γι αυτό το περισπούδαστο μνημείο. Έκρινα, δίκαια υποθέτω, ότι δεν γίνεται να διεκδικώ για το μνημείο λόγο πλήρη και ασφαλτο. Έκρινα ότι θα έπρεπε ν' αναζητηθεί και να προσκληθεί όποιος δή ποτε ημεδαπός, ή αλλοδαπός, με προφανή εχέγγυα, ώστε να διαφωτίσει αυτό το μνημείο, που Αλέξανδρος Ραγκαβής, χαρακτήρισε κάποτε: **‘‘το μέγα των αιώνων πρόβλημα.’’** ***

Ως ενέργεια ιδιώτη, κάτι τέτοιο δεν είναι εφικτό. Απευθύνθηκα λοιπόν στον κατ' εξοχήν επίσημο Φορέα Γραμμάτων της Πόλης. Την Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Λεβαδείας. Άλλωστε πάμπολλοι επιστήμονες, και για ποικίλλα Θέματα, έχουν προσκληθεί απο την Βιβλιοθήκη, κατά την διενέργεια Ομιλιών και Διαλέξεων. Γνωστοποίησα στην Διεύθυνση, με τρία Σημειώματα, τους λόγους, τον σκοπό, την αναγκαιότητα, και τα ωφέλη που θα προέκυπταν απο μιά τέτοια ενέργεια. Πρότεινα στην Διεύθυνση, να αναζητήσει και να προσκαλέσει, κάθε πρόσωπο που ενδεχομένως θα είχε για το Τροφώνειο, λόγο σπουδής άξιο. Υποσχέθηκα, και βεβαίως **η προσφορά ισχύει**, να καλύψω κάθε δαπάνη που θα προκύψει. Επίσης μιά δεύτερη Πρόταση ήταν να γίνει μιά Συλλογή όλης της αρχαιοελληνικής Γραμματείας (Μετάφραση και Σχόλια) που σχετίζεται με την Λειβαδιά και το Τροφώνειο.

Απάντηση ουδεμία έλαβα. Ούτε καν μια τυπική.....

Δεν είναι όμως μόνον η εκκωφαντική σιωπή της Δ.Κ.Β.Λ. Τα τελευταία χρόνια έγιναν αρκετές ενέργειες σχετικές με το Τροφώνειο. Η ίδια σιωπή εκδηλώνεται και απο τους νέους Λειβαδίτες που απέκτησαν Πτυχίο Αρχαιολογίας.

Όμως μιά αποδειξη της θέσης του αναζητούμενου μαντείου στις πηγές της Έρκυνας, και συγχρόνως απορριπτική πρόταση, του ισχυρισμού περί της υπάρξεως του μνημείου στην κορυφή του λόφου Προφήτης Ηλίας, δεν κατατέθηκε. Μάλιστα συμβαίνει το αντίθετο. Ξεπερνώντας κάθε προσδοκία Ορθολογισμού, μιά σταθερή επωδός υποτονθορίζεται: **‘‘το μαντείο του Τροφώνιου είναι στην Κρύα’’**

Η πόλη είναι αυτή που είναι, επειδή οι πολίτες της, είναι αυτοί που είναι. (Πλάτων) Το είπε λές και είχε κατά νού, την σύγχρονη Λι-βά-δει-ά.

Και με την ευκαιρία, για όσους δεν έχουν συνειδητοποιήσει ακόμη στο προκείμενο, τον εκβαρβαρισμό της Ελληνικής γλώσσας, υπενθυμίζεται ότι κατα το παρελθόν υπήρξαν σε χρήση δύο γλωσσικοί τύποι : Λιβάδεια και Λιβαδεία. Όπου το όνομα γραφόταν με τέσσερις συλλαβές. Και όπου, προφερόταν με επίσης τέσσερις. Πριν μερικά χρόνια κάποιος άρχισε να γράφει σε τοπική εφημερίδα τον αυθαίρετο (φανερά Πολιτικοποιημένο) τύπο Λιβαδεία.

Τον απόλυτο δηλ. ορισμό του βαρβαρισμού. Σ' αυτήν την Χώρα ποτέ δεν γράφτηκε ένα όνομα με τέσσερις συλλαβές, και να διαβαστεί με τρεις.....

*** Ο χαρακτηρισμός **μέγα των αιώνων πρόβλημα** φέρνει στο προσκήνιο τα εξής.

Εκ Θεσπιών ακαδημαϊκός, σε Συνέδριο της Ε.Β.Μ. είχε προαναγγείλει θέμα με τίτλο: ‘Ένα άλυτο πρόβλημα της Βοιωτικής Ιστορίας.’ Κι ενώ ένα ολόκληρο θέρος περιμέναμε να μάθουμε ποιό επι τέλους ήταν αυτό το ‘άλυτο πρόβλημα,’ ο εμβριθής ακαδημαϊκός μας πληροφόρησε για κάποια τοπωνύμια της Κοπωαίδας!!! Ίσως στο σημείο αυτό θα έπρεπε να αντιπαρατεθεί η άποψη του μεγάλου Αλέξανδρου Ραγκαβή, προέδρου της εν Αθήναις Αρχαιολογικής Εταιρείας, ο οποίος το 19^ο αιώνα χαρακτήρισε το Τροφώνειο **μέγα των αιώνων πρόβλημα!**

Έτερος τις σύγχρονος φωστήρας εκ Λεβαδειάς, Πρύτανης σε Πανεπιστήμιο, πρόσφατα υποστήριξε με ζέση, ότι το αρχαίο μαντείο και έμμεσα οι θησαυροί του Τροφώνιου, όπως τους άφησε ο Πausανίας, βρίσκονται στο Κάστρο. Κάποιος άλλος, πτυχιούχος μάλιστα του Ιστορικού – Αρχαιολογικού τμήματος του Πανεπιστημίου Αθηνών, Επιθεωρητής στην Δευτ./Βάθμ. Εκπαίδευση, αντέγραψε την εξής γνώμη του καθηγητή Π’χατζή. **αδύνατον να υπήρχε εκεί (στον Προφήτη Ηλία) το μαντείο του Τροφώνιου....** Ένας άλλος Πανεπιστημιακός Καθηγητής, ειδικός στην Μεσαιωνική Καστρολογία, σε ημερίδα που διοργανώθηκε στην Λειβαδιά, ίσχυρίστηκε το εξής **"Το μεσαιωνικό Κάστρο της Λιβαδειάς βρίσκεται στο νότιο άκρο της σημερινής πόλεως. Είναι χτισμένο σε απότομο βραχώδη λόφο που περιβάλλεται από τις τρεις πλευρές του από το φαράγγι της Έρκυνας, στην περιοχή όπου βρισκόταν το μαντείο του Τροφώνιου στην αρχαιότητα"** (Το Κάστρο δεν περιβάλλεται απο τις τρεις πλευρές του απο το φαράγγι της Έρκυνας. Ο ποταμός Έρκυνα πηγάζει στο ανατολικό τμήμα, και είναι άσχετος με το φαράγγι του Ξηριά. Επίσης ο ποταμός Έρκυνα, δεν βρίσκεται απέναντι απο την Πόλη, ώστε σύμφωνα με το κείμενο του Περιηγητή να την διαχωρίζει απο το μεγάλο άλσος με τα πολλά θρησκευτικά καθιδρύματα.Το «αναζητούμενο» μαντείο δεν γίνεται να είναι στο Κάστρο, γιατί πολύ απλά ο πετρόλοφος, δεν βρίσκεται απέναντι απο την Πόλη) Και βεβαίως στους ερασιτέχνες αναγνωρίζονται και δικαιολογούνται κάποιες δικαιολογίες. Οι Πανεπιστημιακοί όμως, δεν έπρεπε πριν αρχίσουν να εκφράζουν διάφορα φληναφήματα, να γνωρίζουν ότι στο Κάστρο στα 1910, έγιναν ανασκαφές για το μαντείο, απο την Αρχαιολογική Εταιρεία;

Τί άλλο άραγε θα ήταν δυνατόν να προσθέσω σ’ αυτήν την μεγάλη Θλιβερή Ιστορία; Είχα την Αγαθή Τύχη να γεννηθώ στην Λειβαδιά. Αν ήμουν κάποιος ξένος και μάλιστα με ανασκαφές στο Τροφώνειο, ίσως ο πόλεμος να είχε ηπιώτερη μορφή. Εκείνο όμως που έχει τη μέγιστη σημασία και αξία, είναι οι αρχαιότητες της Πόλης.

Η Λειβαδιά έχει Ιερό και Πολιτισμικό παρελθόν χιλιετιών. Στις Επιγραφές αναφέρεται ως Ιερά Λεβαδειών και Λεβαδειαίων Πόλις.

**Τα ΤΡΟΦΩΝΕΙΑ ήσαν Αγώνες Πανελλήνιοι, και Οικουμενικοί !!!
Στην αρχαία Ελλάδα, τέτοιες Πόλεις ήσαν λιγότερες απο 5 !!! Αν δεν
είμαστε άξιοι φορείς, άξιοι συνεχιστές, τουλάχιστον ας φανούμε
συνεπείς σε μια τόσο βαρεια Κληρονομιά. Άλλωστε αυτή η
Κληρονομιά υπόσχεται ένα Μέλλον Ευοίοιο. Ας αποκαταστήσουμε
την Πόλη στην θέση που της αξίζει.**

Στάθης Βαλλάς

stathis.vallas@gmail.com

*

Πενήντα χρόνια Ειρήνης (πρώτες ανασκαφές 1968) εγκυμονούν ένα είδος
αυτοάνοσου Πόλεμου. Δεν σημαίνει βέβαια ότι θα είναι νικηφόρος.
Ωστόσο γίνεται απαραίτητος, έστω για την Εύρυθμη Τάξη.....